EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 15.12.2020
COM(2020) 824 final

2020/0360 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

V roce 2013 byl vytvořen nový rámec pro přeshraniční plánování energetické infrastruktury s cílem modernizovat a rozšířit evropskou energetickou infrastrukturu, a řešit tak roztříštěná propojení mezi členskými státy, ukončit jejich izolaci od plynárenských a elektrických rozvodných sítí, zabezpečit a diverzifikovat dodávky, zdroje a trasy energie v Unii a zvýšit začlenění obnovitelných zdrojů energie. Nařízení TEN-E umožnilo Unii splnit její hlavní cíle energetické politiky stanovením pravidel pro identifikaci a včasný rozvoj projektů společného zájmu, které zajistí interoperabilitu transevropských energetických sítí, fungování vnitřního trhu s energií, bezpečnost dodávek energie v Unii a začleňování obnovitelných forem energie. Nařízení rovněž vyžaduje, aby členské státy zefektivnily postupy udělování povolení pro projekty společného zájmu, a v oblasti regulace stanoví pomoc, pravidla a rámcové pokyny pro přeshraniční přidělování nákladů a pobídky spojené s riziky a podmínky přístupu k financování z Nástroje pro propojení Evropy.

Předsedkyně Komise učinila ze Zelené dohody pro Evropu hlavní politickou prioritu s cílem transformovat EU na spravedlivou a prosperující společnost s moderním a konkurenceschopným hospodářstvím méně náročným na zdroje. Aby se tento cíl stal v Evropě skutečností a aby bylo do roku 2050 dosaženo klimatické neutrality, určuje Komisí navržený plán dosažení cíle v oblasti klimatu[1] cestu udržitelnosti. Zelená dohoda dále zdůrazňuje, že navzdory úsilí o zmírnění změny klimatu bude mít nevyhnutelná změna klimatu v Evropě významné dopady. Je tudíž zásadní zvýšit úsilí o budování odolnosti vůči změně klimatu, o prevenci katastrof a připravenost.

Energetická infrastruktura je klíčovým faktorem transformace energetiky, což odráží i sdělení Komise o Zelené dohodě pro Evropu a čisté planetě pro všechny[2]. Infrastruktura je aktivem s dlouhou životností, a proto musí být v souladu s cílem v oblasti klimatické neutrality a ostatními environmentálními cíli, například se zásadou „neškodit“, která je uvedena v Zelené dohodě, aby mohla probíhat rychlá a nákladově efektivní dekarbonizace energetického systému a v širším smyslu i celého hospodářství. Transevropská energetická síť (TEN-E) je tedy ústředním nástrojem rozvoje vnitřního trhu s energií a je nezbytná pro dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu.

Stávající cíle v oblasti klimatu a energetiky nejsou dostatečně ambiciózní, aby zajistily dosažení klimatického cíle snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů nejméně o 55 %, jak navrhuje Komise[3] v rámci svého úsilí o směřování ke klimatické neutralitě. Cesta k dosažení tohoto snížení emisí skleníkových plynů vyžaduje hlubokou transformaci evropského energetického systému, a to na straně nabídky i poptávky.

Unie musí významně rozšířit produkci elektřiny z obnovitelných zdrojů, aby do roku 2050 dosáhla více než 80% podílu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, ve stále větší míře zajišťované ze zdrojů na moři[4]. Aby bylo dosaženo klimatické neutrality, měla by se kapacita větrných elektráren na moři v

---

1 Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů, COM(2020) 562 final.

2 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52018DC0773.

3 Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů, COM(2020) 562 final.

4 Čistá planeta pro všechny. Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky, COM(2018) 773 final.

Evropě do roku 2050 zvýšit na 300 GW a kapacita získávání energie z oceánů na 40 GW neboli na 25násobek nynějšího stavu[5], z čehož vyplývá významná potřeba koordinace dlouhodobého plánování a rozvoje sítí pro výrobu elektřiny na moři a na pevnině v souladu se strategií EU pro obnovitelnou energii na moři[6]. Náklady na zvýšení objemu obnovitelné energie z moří v Evropě do roku 2050 dle odhadu činí 800 miliard EUR, z toho dvě třetiny připadají na související síťovou infrastrukturu. Pro maximální možné omezení nákladů je klíčovým předpokladem důsledné zaměření na racionální rozvoj sítí.

Dosud nebylo dosaženo cíle, aby každý členský stát disponoval úrovní propojení elektrických sítí rovnající se alespoň 10 % jeho instalované výrobní kapacity, který byl dohodnut při zasedání Evropské rady v Barceloně v březnu 2002 a začleněn do závěrů z tohoto zasedání. Evropská rada ve svých závěrech ze dne 23. a 24. října 2014 potvrdila cíl propojení elektrických sítí v rozsahu nejméně 15 %. Sdělení Komise ze dne 23. listopadu 2017 o posílení evropských energetických sítí posuzuje pokrok, jehož bylo dosaženo při plnění cíle 10% propojení, a navrhuje způsoby, jak dosáhnout v roce 2030 cíle 15% propojení.

Jen dosažení cílů do roku 2030 vyžaduje odhadované roční průměrné investice do přenosových a distribučních sítí pro elektřinu ve výši 50,5 miliardy EUR. Posílená úloha elektřiny se doplní relativním zvýšením úlohy obnovitelných a nízkouhlíkových plynů v dekarbonizované skladbě zdrojů energie, jak uvádějí všechny scénáře, které modelují cestu ke klimatické neutralitě[7]. Předpokládá se, že oproti současné nízké úrovni výroby, přepravy a spotřeby v roce 2050 bude vodík představovat přibližně 46–49 % všech obnovitelných a nízkouhlíkových plynů. Do roku 2030 se celková potřeba investic do elektrolyzérů pro výrobu vodíku odhaduje na 24–42 miliard EUR. Na přepravu, distribuci a skladování vodíku bude zapotřebí přibližně 65 miliard EUR[47].

Cíle stávajícího nařízení zůstávají z velké části platné, současný rámec nařízení TEN-E však dosud plně neodráží očekávané změny energetického systému, které vyplynou z nového politického kontextu a zejména z posílených cílů pro rok 2030, jakož i z cíle klimatické neutrality do roku 2050 na základě Zelené dohody pro Evropu.

Především druh a rozsah rozvoje přeshraniční infrastruktury, které zajišťuje současné nařízení TEN-E, nejsou dostatečné, neboť nepokrývají všechny kategorie infrastruktury důležité pro transformaci energetiky ani dostatečně neodrážejí technologický vývoj. Nařízení TEN-E proto ve své současné podobě není schopno podpořit dosažení cíle týkajícího se klimatické neutrality. V posledních letech se v důsledku zrychlení digitální transformace odvětví elektroenergetiky značně rozvinula řešení na základě inteligentních sítí, včetně reakce na straně poptávky. Integrace inteligentních systémů v rámci elektroenergetických a plynárenských soustav, jakož i jiných odvětví, jako je doprava a průmysl, nabízí další příležitosti k dekarbonizaci plynárenské sítě a účinnějšímu řízení energetického systému, například prostřednictvím výroby vodíku a syntetických plynů z obnovitelných zdrojů energie. Stávající plánování systémové sítě je v příliš velké míře založeno na odvětvovém přístupu, a proto neodpovídá potřebě integrace inteligentních systémů, neboť investiční potřeby v odvětvích zemního plynu a elektroenergetiky jsou posuzovány v rámci různých procesů. V budoucím plánování sítí musí

---

5 PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE, POSOUZENÍ DOPADŮ, Stepping up Europe's 2030 climate ambition (Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030), SWD(2020) 176 final.

6 Strategie EU pro využití potenciálu obnovitelné energie na moři pro klimaticky neutrální budoucnost, COM(2020) 741 final.

7 Tyto scénáře zahrnují scénáře obsažené v dlouhodobé strategii Unie (2018), scénáře desetiletého plánu rozvoje sítě 2020, které vypracovaly Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav a Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (2020), „Decarbonisation pathways", vypracované sdružením Eurelectric (2018), nebo scénáře vypracované pro GŘ pro energetiku v rámci studie „Impact of the use of the biomethane and hydrogen potential on trans-European infrastructure" (2019).

být odpovídajícím způsobem zohledněno i očekávané rozšíření mořské elektrizační soustavy. Kromě toho bude při plánování energetické infrastruktury hrát důležitější úlohu úroveň distribuční soustavy, a to i proto, že podstatná část kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů je připojena k síti nízkého a středního napětí. Hodnocení stávajícího rámce nařízení TEN-E navíc ukázalo zpoždění při provádění projektů společného zájmu, které byly označeny za nezbytné pro dosažení cílů politiky Unie v oblasti klimatu a energetiky. V roce 2020 bylo 27 % projektů společného zájmu v oblasti elektřiny zpožděno v průměru o sedmnáct měsíců oproti původně plánovanému datu uvedení do provozu.

Z uvedených důvodů se revidované nařízení TEN-E zaměří zejména na tyto aspekty:

- umožnit identifikaci přeshraničních projektů a investic v celé Unii a se sousedními zeměmi nezbytných pro transformaci energetiky a dosažení cílů v oblasti klimatu,
- zlepšit plánování infrastruktury pro integraci energetického systému a mořských elektrizačních soustav,
- zkrátit povolovací řízení pro projekty společného zájmu, aby nedocházelo ke zpožděním u projektů, které usnadňují transformaci energetiky,
- zajistit vhodné využívání nástrojů pro sdílení nákladů a regulačních pobídek.

Tato iniciativa posoudila a určila soubor opatření ke zjednodušení a zlepšení účinnosti nařízení TEN-E a ke snížení nákladů na dodržování předpisů a regulačních nákladů tam, kde je to možné. Iniciativa umožní *i) zjednodušit povinnosti předkládání zpráv a sledování; ii) vyvázat se z požadavků předběžných konzultací, pokud je již zahrnují vnitrostátní předpisy, a to na stejné nebo vyšší úrovni jako nařízení TEN-E; a iii) zjednodušit začleňování projektů společného zájmu do desetiletého plánu rozvoje sítě*. Zjednodušující opatření znamenají přímé přínosy díky snížení stávajících přímých nákladů, které souvisejí s administrativní zátěží, neboť se omezí povinnosti v oblasti sledování a předkládání zpráv. Tyto přímé přínosy představují především soukromé přínosy pro některé zúčastněné strany, jako jsou předkladatelé projektů.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Hodnocení nařízení TEN-E, které Komise provedla s cílem posoudit jeho dosavadní výsledky, dospělo k závěru, že stávající rámec není schopen vykázat dostatečnou flexibilitu a v průběhu času se přizpůsobovat měnícím se politickým cílům Unie. To je obzvláště důležité s ohledem na vývoj politiky Unie v oblasti energetiky a klimatu, především na zvýšený důraz a ambice, které jsou přikládány cílům v oblasti dekarbonizace. Pařížská dohoda a Zelená dohoda pro Evropu vyžadují významnou transformaci stávajících energetických infrastruktur, aby byl do roku 2050 umožněn plně integrovaný uhlíkově neutrální energetický systém. Původní cíle nařízení TEN-E (bezpečnost dodávek, integrace trhu, hospodářská soutěž a udržitelnost) jsou stále důležité, revidované nařízení TEN-E však zavádí změny, které zajišťují soulad s cíli dekarbonizace a s cílem klimatické neutrality a se zásadou „významně nepoškozovat“ vymezenou v nařízení o taxonomii[8].

Obecné zásady revidovaného nařízení TEN-E reagují na potřebu souladu s různými úkoly a cíli stanovenými v balíčku předpisů týkajících se čisté energie, zejména ve směrnici a nařízení o vnitřním trhu s elektřinou, nařízení o správě a ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie, a to především tím, že umožňují rozsáhlé zavádění a integraci obnovitelných zdrojů energie a podporují posílení úlohy provozovatelů distribučních soustav.

[8] Nařízení (EU) 2020/852 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088, Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

Zelená dohoda pro Evropu a příslušné cíle v oblasti snižování emisí vedou odvětví dopravy na dynamičtější cestu dekarbonizace než dřívější cíle. Očekává se tedy, že poptávka po ropě drasticky poklesne a veškerá nesnížená spotřeba ropy bude postupně ukončena. V souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu proto není infrastruktura pro dodávky ropy do tohoto nařízení zahrnuta.

Ačkoli hodnocení neuvedlo žádnou přímou nesoudržnost mezi stávajícím nařízením TEN-E a konkrétními opatřeními ve směrnici o energetické účinnosti, revidovaná ustanovení posilují zásadu „energetická účinnost v první řadě“ v budoucím meziodvětvovém plánování infrastruktury.

Nástroj pro propojení Evropy doplňuje nařízení TEN-E tím, že řeší nedostatek ve financování projektů společného zájmu, které mají vysokou socioekonomickou a společenskou hodnotu, postrádají však obchodní životaschopnost. Způsobilost k finanční pomoci v rámci Nástroje pro propojení Evropy je provázána s oblastí působnosti kategorií infrastruktury, na něž se vztahuje revidované nařízení TEN-E, vzhledem k tomu, že získání statusu projektu společného zájmu podle nařízení TEN-E je předpokladem financování projektů přeshraniční infrastruktury z Nástroje pro propojení Evropy.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tím, že posílí stávající posouzení udržitelnosti projektů společného zájmu v revidovaném nařízení TEN-E, chce Komise rovněž zvýšit soudržnost iniciativy s příslušnými aspekty taxonomie EU pro rámec udržitelných investic. Nařízení o taxonomii[9] stanoví rámec pro vymezení kritérií, která určují, zda lze hospodářskou činnost považovat za environmentálně udržitelnou, a ukládá tak povinnosti zveřejňovat informace pro finanční a nefinanční podniky v soukromém sektoru, které směrují kapitál na (více) udržitelné hospodářské činnosti vymezené na základě posouzení šesti environmentálních cílů.

Projekty společného zájmu se budou řídit zásadou „významně nepoškozovat“, která je vyjádřena v Zelené dohodě pro Evropu a je v souladu s článkem 17 nařízení o taxonomii. Aby se omezil dopad na životní prostředí, bude se plánování infrastruktury a zjišťování nedostatků v infrastruktuře řídit zásadou „energetická účinnost v první řadě“ a přednostně se zváží všechna příslušná řešení nesouvisející s infrastrukturou s cílem řešit určené nedostatky na základě rozsáhlého postupu zapojení zúčastněných stran. Kromě toho by předkladatelé projektů měli během provádění projektů podávat zprávy o souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí, aby se zajistilo, že projekty nebudou významně poškozovat životní prostředí. Toto předkládání zpráv je důležitým prvkem procesu sledování a žádostí o zařazení na pozdější seznamy Unie. Nařízení navíc zavádí požadavek, aby projekty společného zájmu začleňovaly opatření pro přizpůsobení se změně klimatu. Podle čl. 171 odst. 3 SFEU se Unie může rozhodnout spolupracovat se třetími zeměmi k podpoře projektů ve společném zájmu[10] a k zajištění interoperability sítí v sousedství Unie. Tato spolupráce může pomoci snížit emise skleníkových plynů v Unii a ve třetích zemích, a přispět tak k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu. Zahrnutí projektů ve společném zájmu do revidovaného nařízení TEN-E by zohlednilo rostoucí úlohu propojení se třetími zeměmi a umožnilo by rozšířit rozsah přínosů plynoucích z provádění regulačního rámce Unie i za hranicemi Unie. Náležitá pozornost bude věnována sdělení Komise o hospodářském a investičním plánu pro západní Balkán[11].

Cílem revidovaného nařízení TEN-E je řešit některé přetrvávající problémy, jako jsou zpoždění při provádění projektů a přístup k financování u projektů přeshraniční infrastruktury, které zesílily v

---

9 Nařízení (EU) 2020/852 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088, Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

10 Ustanovení čl. 171 odst. 3 SFEU: „Unie se může rozhodnout spolupracovat se třetími zeměmi k podpoře projektů společného zájmu a k zajištění interoperability sítí.“

11 Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Hospodářský a investiční plán pro západní Balkán, SWD(2020) 223 final.

důsledku zdravotní krize, což svědčí o souladu s cíli facility na podporu oživení a odolnosti. V závislosti na cílech členských států se financování přeshraničních inteligentních a udržitelných energetických propojení provede v rámci facility na podporu oživení a odolnosti pouze v malé míře.

Konkrétní podpůrná opatření, která by členské státy mohly zvolit pro projekty společného zájmu, by mohla být považována za státní podporu. Tato opatření vyžadují zvláštní posouzení podle pravidel státní podpory. Status projektu společného zájmu je důležitý v rámci pravidel státní podpory, a to podle obecného nařízení o blokové výjimce z roku 2014[12] i podle pokynů pro podporu v oblasti energetiky a životního prostředí na období 2014–2020[13]. Je důležité připomenout, že vnitrostátní opatření přijatá na podporu projektů společného zájmu nad rámec přeshraničního přidělování a investičních pobídek uvedených v nařízení TEN-E by mohla představovat státní podporu a mohla by podléhat posouzení podle pravidel státní podpory. To je obzvláště důležité u projektů týkajících se elektrolyzérů a uchovávání energie, které mohou mít přímější dopad na trhy výroby energie.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Článek 170 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že Unie přispívá ke zřizování a rozvoji transevropských sítí, a to i v oblasti energetické infrastruktury. Unie podpoří propojení vnitrostátních sítí. Základem nařízení TEN-E je článek 172 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví právní základ pro přijímání hlavních směrů zahrnujících cíle, priority a hlavní rysy opatření plánovaných v oblasti transevropských sítí, jak je stanoví článek 171. Hlavní směry mají určit projekty společného zájmu, které jsou nezbytné pro dosažení cílů politiky obsažených v nařízení TEN-E. Hlavní směry rovněž stanoví podmínky, za nichž může Unie finančně podporovat projekty společného zájmu.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Energetická přenosová infrastruktura (včetně propojené mořské elektrizační soustavy a inteligentní síťové infrastruktury) má evropskou přidanou hodnotu vzhledem ke svým přeshraničním dopadům a je nezbytná pro dosažení klimaticky neutrálního energetického systému. Nařízení TEN-E přineslo přidanou hodnotu a přispělo k dosažení výsledků z hlediska integrace trhu s energií v Unii, hospodářské soutěže a bezpečnosti dodávek energie. Pro rozvoj přeshraniční energetické infrastruktury je nezbytný rámec regionální spolupráce mezi členskými státy. Předpisy a opatření jednotlivých členských států nejsou dostatečné k realizaci těchto projektů infrastruktury jako celku.

Vnitřní trh s energií vyžaduje přeshraniční infrastrukturu, jejíž rozvoj vyžaduje spolupráci dvou nebo více členských států, které mají všechny svůj vlastní regulační rámec. Nařízení TEN-E přineslo přidanou hodnotu ve srovnání s tím, čeho by bylo možné dosáhnout jen na vnitrostátní nebo regionální úrovni. Provádění více než 40 projektů klíčové energetické infrastruktury od vstupu nařízení v platnost pomohla většině členských států dosáhnout cíle 10% propojení do roku 2020 a vybudovat dobře propojenou plynárenskou síť odolnou vůči šokům. Trh s energií v Unii je více integrovaný a konkurenceschopný než v roce 2013 a bezpečnost dodávek energie v Unii se zlepšila. Přístup k

[12] Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, *Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1.*

[13] Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020, *Úř. věst. C 200, 28.6.2014, s. 1.*

cílenému financování z Nástroje pro propojení Evropy umožnil provedení 95 projektů společného zájmu, které by jinak měly potíže s přístupem k financování podle tržních pravidel.

Výše uvedeného pokroku nebylo možné dosáhnout pouze prostřednictvím opatření členských států. Různé zúčastněné strany potvrdily přidanou hodnotu nařízení TEN-E a poukázaly na význam regionální spolupráce pro provádění přeshraničních projektů, regulační jistotu transparentnosti a pro přístup k financování.

- **Proporcionalita**

Iniciativa je v souladu se zásadou proporcionality. Spadá do působnosti opatření v oblasti transevropských energetických sítí ve smyslu článku 170 Smlouvy o fungování Evropské unie. Politický zásah je úměrný rozsahu a povaze vymezených problémů a dosažení stanovených cílů.

Návrh nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení sledovaného obecného cíle, jímž je usnadnit včasný rozvoj dostatečných energetických infrastruktur v celé Unii a v jejím sousedství, aby bylo možné splnit cíle Unie v oblasti energetiky a klimatu v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, zejména pokud jde o cíle do roku 2030/2050, a to včetně cíle klimatické neutrality, dodržet zásadu „významně nepoškozovat“, jakož i dosáhnout integrace trhu, konkurenceschopnosti a bezpečnosti dodávek energie.

Na základě výsledků hodnocení Komise posoudila několik možností politiky spadajících do čtyř oblastí dopadu stávajícího rámce nařízení TEN-E, jako je oblast působnosti, plánování správy/infrastruktury, povolování a účast veřejnosti a regulace.

Z posouzení a porovnání možností (viz zejména oddíly 7 a 8 doprovodného posouzení dopadů) vyplývá, že k dosažení určených cílů nevede jedna jediná možnost. Stanovení souboru možností politiky, které jsou nejvhodnější k dosažení specifických cílů, vychází z posouzení, které zahrnuje zásadu proporcionality.

Cílem balíčku je zajistit „odolnost“ nařízení TEN-E vůči budoucímu vývoji. Mezi možnosti týkající se budoucí oblasti působnosti nařízení patří všechny technologie nezbytné pro transformaci energetiky a cíle v oblasti klimatu. Definice jsou také konkrétní a dostatečně široké, aby v co největší míře postihovaly rozvoj technologií. Rámec pro výběr projektů společného zájmu a nový přístup k meziodvětvovému plánování infrastruktury stanoví klíčové prvky z hlediska cílů a kritérií. Budoucí rámec zachová úlohu regionálních skupin ve výběrovém procesu, aby dále specifikoval a přizpůsobil tyto prvky podle nových priorit politiky a technologického vývoje, a to i s ohledem na regionální souvislosti.

- **Volba nástroje**

Na základě celkově kladného hodnocení stávajícího nařízení je zvoleným nástrojem nařízení, což je účinný nástroj, který je přímo použitelný a je závazný v celém rozsahu, přičemž zajišťuje jednotné provádění a právní jistotu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX-POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex-post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

V březnu 2019 se spolunormotvůrci v rámci částečné politické dohody mezi Evropským parlamentem a Radou o Nástroji pro propojení Evropy na období 2021–2027 shodli, že do 31. prosince 2020 je třeba vyhodnotit účinnost a soulad s politikami u nařízení č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní směry pro

transevropské energetické sítě[14]. V prosinci 2019 bylo ve sdělení Komise o Zelené dohodě pro Evropu[15] výslovně uvedeno, že bude nutné přezkoumat nařízení TEN-E, aby byl zajištěn soulad s cíli klimatické neutrality.

S ohledem na harmonogram hodnocení a revizi nařízení TEN-E se Komise rozhodla pro „po sobě následující hodnocení a posouzení dopadů“. Hodnocení nařízení TEN-E proběhlo v období od ledna 2019 do září 2020. Toto hodnocení posuzovalo, do jaké míry nařízení TEN-E dosud dosáhlo svých stanovených cílů, a určilo činitele, které tomuto dosažení cílů napomohly nebo mu bránily. Konkrétně posoudilo účinnost nařízení ve srovnání se výchozím stavem (tj. stavem bez nařízení) s cílem posoudit, zda nařízení mělo, či nemělo významný dopad a přidanou hodnotu.

Stručně řečeno, hodnocení se zaměřilo na tyto otázky:

- jak a proč stávající nařízení TEN-E fungovalo dobře nebo ne zcela dobře a jaké činitele napomohly dosažení jeho cílů nebo mu bránily,
- dopad nařízení, zejména pokud jde o pokrok při dosahování jeho cílů.

Přístup „po sobě následujících“ kroků zajistil, že formativní prvky byly vyvozeny z výstupů hodnocení s cílem dospět k závěru, do jaké míry nařízení zůstane i v budoucnu vhodné k danému účelu a vhodné s ohledem na přijaté nebo plánované politické iniciativy, které urychlí dekarbonizaci ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Do budoucnosti zaměřené prvky se zabývaly tím, jak zajistit zavedení nezbytné energetické infrastruktury, která bude odpovídat zvýšeným ambicím v oblasti dekarbonizace a zavádění energie z obnovitelných zdrojů, a stanovit oblasti intervence.

V souladu s oblastí působnosti a použitelností nařízení TEN-E se hodnocení týkalo všech členských států. V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy bylo pro hodnocení výsledků nařízení TEN-E použito pět kritérií: účinnost, efektivnost, relevance, soudržnost a přidaná hodnota Unie.

Hodnocení ukázalo, že od roku 2013 se energetická propojení v celé Unii navýšila v důsledku provádění nařízení TEN-E a projektů společného zájmu ve všech regionech. Větší propojení účinně zlepšilo integraci sítí členských států, což následně zajistilo, že trh s energií v Unii byl více integrovaný a konkurenceschopnější než před provedením nařízení TEN-E. Velkoobchodní ceny elektřiny se sbližovaly téměř ve všech členských státech. Stejně tak i ceny zemního plynu. Od roku 2013 došlo díky novým propojením a terminálům LNG k výraznému zvýšení bezpečnosti dodávek zemního plynu. Projekty společného zájmu pomohly splnit stávající cíle nařízení TEN-E, jak bylo navrženo v roce 2013. Kategorie infrastruktury ve stávajícím nařízení TEN-E však neodrážejí nové ambice v oblasti klimatu, cíl klimatické neutrality ani nejnovější technologický vývoj. Tento pokrok by měl být zohledněn v kategoriích infrastruktury, na něž se vztahuje nařízení, v kritériích pro výběr projektů společného zájmu, jakož i v prioritních koridorech a tematických oblastech.
Proces určování a výběru projektů společného zájmu v rámci regionálních skupin se ukázal jako účinný, pokud jde o zlepšení spolupráce a umožnění rozhodování o přeshraničních projektech na základě regionálního a evropského přístupu. Proces desetiletého plánu rozvoje sítě se osvědčil jako první krok k určování projektů společného zájmu. Evropské sítě provozovatelů přenosových/přepravních soustav a provozovatelé přenosových soustav hrají v postupu důležitou úlohu, je však zapotřebí větší inkluzivnosti a kontroly hlavních vstupů a předpokladů, aby se posílila důvěra v tento postup.

[14] https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0420_CS.pdf.

[15] COM(2019) 640.

Mechanismus přeshraničního přidělování nákladů je důležitým faktorem provádění projektů. V mnoha případech však přeshraniční přidělování nákladů nevedlo ke zmenšení mezery ve financování projektu, jak bylo zamýšleno.
Povolovací řízení sice byla zkrácena, v některých případech však přetrvávají zdlouhavá povolovací řízení. Základní důvody ale souvisejí především s vnitrostátním prováděním a nespadají do oblasti působnosti nařízení TEN-E.
Finanční pomoc z Nástroje pro propojení Evropy, poskytnutá 95 projektům účinným způsobem umožnila jejich provedení. Granty na studie pomohly projektům snížit rizika v raných fázích vývoje, zatímco granty na práce podpořily projekty se zaměřením na hlavní problematická místa, která nemohlo dostatečně vyřešit tržní financování.
V rámci hodnocení se zjistilo, že přínosy nařízení převažují nad náklady, což prokazuje jeho efektivnost. Nařízení TEN-E přineslo socioekonomické výhody díky vyšší bezpečnosti dodávek energie a integrovanějším a konkurenceschopnějším trhům s energií. Nařízení rovněž přispělo ke zlepšení dostupnosti informací, koordinaci a transparentnosti.
Původní cíle nařízení TEN-E, tedy bezpečnost dodávek energie, integrace trhu, hospodářská soutěž a udržitelnost, jsou i nadále důležité. Zvýšené ambice v oblasti klimatu na základě Pařížské dohody a Zelené dohody pro Evropu přesto vyžadují obnovení rovnováhy cílů, aby bylo dosaženo cílů týkajících se dekarbonizace a přispělo se ke klimatické neutralitě.

Hodnocení ukázalo omezené důkazy, pokud jde o obavy týkající se vnitřní soudržnosti nařízení TEN-E, vyjma potenciálních mechanických změn a nedostatečné flexibility v přizpůsobování se rychle se vyvíjejícím oblastem politiky.

Nařízení TEN-E přineslo výsledky, kterých by jinak nebylo možné dosáhnout prostřednictvím opatření na úrovni členských států, což prokazuje přidanou hodnotu Unie.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V souladu s pokyny pro zlepšování právní úpravy týkajícími se „po sobě následujících hodnocení a posouzení dopadů“ provedla Komise komplexní konzultaci se zúčastněnými stranami na základě konzultační strategie, která zahrnovala celou řadu metod a nástrojů. Cílem konzultační strategie bylo zajistit, aby byly zohledněny všechny příslušné doklady, včetně údajů o nákladech, společenském dopadu a možných přínosech iniciativy. Strategie byla navržena v souladu s intervenční logikou a kombinovala prvky zaměřené do minulosti i do budoucnosti. Bylo použito několik nástrojů konzultace: on-line veřejná konzultace, cílený on-line průzkum, podrobné rozhovory a (čtyři) on-line webináře pro zúčastněné strany.

Komise obdržela 215 reakcí na otevřenou veřejnou konzultaci a cílené dotazníky s dalšími 169 podáními prostřednictvím elektronické pošty, a to zejména od občanů, předkladatelů projektů a průmyslových sdružení. Za podpory konzultanta se uskutečnilo přibližně 80 podrobných rozhovorů s klíčovými zúčastněnými stranami nařízení TEN-E, které měly poskytnout podrobné informace a důkazy o důležitých aspektech, které nemohl podrobně zachytit cílený dotazník. Klíčové prvky revize řešily čtyři webináře se zúčastněnými stranami, kterých se zúčastnilo více než 40 členů panelu a 300 účastníků.

Obecně zúčastněné strany do značné míry potvrzují přínosy, které nařízení TEN-E dosud přineslo z hlediska plnění celkových cílů: přispělo k integraci trhu s energií, dosáhlo odpovídající úrovně bezpečnosti dodávek energie a přispělo ke konkurenceschopnosti na trhu s energií v Unii. Pokud jde o příspěvek k cílům v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2020, jsou názory rozděleny mezi kladné hodnocení ze strany provozovatelů přenosových soustav a příslušných vnitrostátních orgánů, často ze

střední a východní Evropy, a negativní stanoviska vyjádřená řadou nevládních organizací, zejména pokud jde o úlohu zemního plynu.

Obecně mají zúčastněné strany do značné míry za to, že řízení týkající se projektů společného zájmu umožňuje výběr nejdůležitějších projektů společného zájmu z hlediska plnění cílů nařízení TEN-E prostřednictvím regionální spolupráce v rámci regionálních skupin. Ačkoli jsou kritéria pro výběr v zásadě považována za odpovídající, zúčastněné strany vyzývaly k souladu s cíli v oblasti klimatu prostřednictvím důkladné kontroly udržitelnosti. Stejně tak některé nevládní organizace a zúčastněné strany z odvětví považují kritéria za příliš omezující u projektů inteligentních sítí.

Zúčastněné strany vyslovily názor, že nařízení TEN-E neřeší plně klíčové problémy, jako je hlubší integrace energie z obnovitelných zdrojů, zlepšení energetické účinnosti a zmírňování změny klimatu. Jejich příspěvek poukázal na určité nesrovnalosti mezi nařízením TEN-E a dalšími politikami nebo iniciativami na úrovni Unie, jako je Zelená dohoda pro Evropu / dlouhodobá strategie pro dekarbonizaci. V reakci na tyto výzvy byly z hlediska dalšího začlenění do rámce TEN-E považovány za významné tyto kategorie infrastruktury: vodíkové infrastruktury a inteligentní plynárenské distribuční soustavy, koncept power-to-gas (přeměna elektřiny na plynné palivo), energetická síť na podporu infrastruktur pro dobíjení elektrických vozidel / vodíkových plnicích stanic a energetická síť v projektech hybridních větrných elektráren na moři. Specializovaná vodíková infrastruktura, inteligentní plynárenské sítě a technologie power-to-gas však získaly smíšenou podporu, zejména ze strany nevládních organizací. Spíše nízká podpora zúčastněných stran, zejména ze strany občanské společnosti, nevládních organizací a sdružení v odvětví elektřiny, byla vyjádřena pro sítě CO_2, zvláště pro ukládání CO_2. Z další analýzy obdržených příspěvků týkajících se začlenění sítí CO_2 jako kategorie infrastruktury však vyplynulo, že existují jen omezené důkazy pro vynětí sítí CO_2 z nařízení TEN-E.

Pokud jde o správu a o úlohu různých aktérů, zúčastněné strany vyzvaly k oslabení úlohy Evropských sítí provozovatelů přenosových/přepravních soustav a zároveň k posílení úlohy provozovatelů distribučních soustav a dalších zúčastněných stran, jako jsou nevládní organizace.

Přestože se postupy udělování povolení od vstupu nařízení TEN-E v platnost zkrátily, jejich účinnost velmi závisí na vnitrostátním provádění, jak naznačily různé zúčastněné strany. Jednou z příčin jsou stále složité vnitrostátní postupy, dalšími důvody prodlužování doby vydávání povolení jsou však i otázky projektů společného zájmu v oblasti životního prostředí a odpor veřejnosti, které způsobují zdlouhavá soudní řízení vedená proti projektům. Požadavky na veřejné konzultace v rámci nařízení TEN-E patrně zvýšily povědomí o projektech společného zájmu, zlepšily účast veřejnosti a důvěru v tento postup. Zdá se však, že ustanovení mají omezený dopad na zvyšující se přijetí ze strany veřejnosti, a to zejména kvůli vnímanému nedostatku (aktuálních) informací o potřebách infrastruktury a nedostatečné zpětné vazbě týkající se návrhu projektů.

Přístup sdílení nákladů mezi členskými státy, který zavedlo nařízení TEN-E a který má umožnit projekty s přeshraničními přínosy, tzv. mechanismus přeshraničního přidělování nákladů, byl z velké části oceňován jako způsob řešení dříve existujících asymetrií mezi náklady a přínosy. Přeshraniční přidělování nákladů se v některých případech ukázala jako účinná, ačkoli ocenění v rámci mechanismu a složitost získávání údajů, prodloužení doby do okamžiku, než lze přijmout investiční rozhodnutí, a nedostatek jednoznačných výsledků, o které by se rozhodnutí opíralo, představují faktory, které snižují spokojenost zúčastněných stran s tímto postupem.

Zúčastněné strany se obecně shodují na tom, že nařízení TEN-E vykazuje přidanou hodnotu Unie a jeho výsledků by nebylo možné dosáhnout na úrovni jednotlivých členských států. Stejná většina uvedla, že problémy, jež nařízení TEN-E řeší, i nadále vyžadují opatření na úrovni Unie. Většina respondentů se navíc domnívá, že přínosy nařízení TEN-E převažují nad jeho náklady.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Návrh a jeho podkladové posouzení dopadů vycházejí z důkazů vyplývajících z hodnocení nařízení (EU) č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, z příspěvků zúčastněných stran k rozsáhlým konzultacím, které byly v této věci provedeny, jakož i z přezkumu literatury, analýzy portfolia projektů společného zájmu a modelování. Přezkum literatury zahrnoval výsledky série tematických studií týkajících se klíčových prvků nařízení TEN-E, výsledků hodnocení nařízení TEN-E v polovině období, jakož i hodnocení a posouzení provedených v rámci dalších příslušných iniciativ Komise.

V analýze byly rovněž zohledněny formální závěry přijaté v rámci fór zúčastněných stran pro energetickou infrastrukturu a související politiku. Rovněž byly zohledněny výroční konsolidované monitorovací zprávy Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) o pokroku projektů společného zájmu v oblasti elektřiny a plynu, projektů přírůstkové kapacity a virtuálních propojovacích bodů, jakož i další aktualizace rozhodnutí o přeshraničním přidělování nákladů a pobídek založených na rizicích pro jednotlivé projekty.

- **Posouzení dopadů**

V návaznosti na pokyny ke zlepšování právní úpravy provedla Komise posouzení dopadů několika možností politiky. Tuto práci podpořila strukturovaná konzultace v rámci Komise prostřednictvím meziútvarové řídící skupiny.

Posouzení dopadů bylo předloženo Výboru pro kontrolu regulace a s tímto výborem projednáno. Doporučení Výboru pro kontrolu regulace v jeho prvním (záporném) stanovisku ze dne 25. září 2020 byla řešena zejména: i) dalším vyjasněním souvislostí a klíčových prvků stávajícího nařízení TEN-E; ii) zdůrazněním klíčových závěrů hodnocení úspěchů a nedostatků stávajícího nařízení TEN-E a jejich systematickým propojením s vymezením problému; iii) dalším vyjasněním vymezení problému s cílem lépe vysvětlit, jak rámec TEN-E vyhovuje novým politickým souvislostem se Zelenou dohodou pro Evropu a jak se cíle a možnosti týkají problémů a základních příčin; iv) lepším vysvětlením toho, proč je balíček upřednostňovaných možností považován za nejvhodnější pro řešení zjištěných problémů (a zdůrazněním možných alternativ) a v) upřesněním ukazatelů úspěchu. Druhé stanovisko Výboru pro kontrolu regulace ze dne 1. prosince bylo kladné stanovisko s výhradami, které byly řešeny zejména: i) dalším vyjasněním odlišné oblasti působnosti a účelu nařízení TEN-E a nařízení o taxonomii; ii) vysvětlením toto, že kombinované dopady navrhovaných změn sladí výběr projektů společného zájmu s politickými cíli EU, včetně Zelené dohody pro Evropu; iii) dalším vyjasněním toho, proč se balíček upřednostňovaných možností považuje za „odolný budoucnosti“, a iv) lepším vysvětlením toho, že vnitrostátní provádění a prosazování je klíčovou otázkou pro řešení zpoždění při povolování a jak může daná upřednostňovaná možnost přispět k včasnému provedení projektů společného zájmu.

V průběhu posuzování dopadů byla zvážena celá řada opatření ve všech oblastech s cílem řešit zjištěné problémy a příčiny problémů za účelem dosáhnout cílů iniciativy. Na základě posouzení jejich účinnosti, efektivnosti, soudržnosti a proporcionality bylo konstatováno, že balíček upřednostňovaných možností nejvhodnějším způsobem přispěje ke stanoveným cílům. Balíček upřednostňovaných možností obsahuje tato hlavní ustanovení:

- aktualizace kritérií způsobilosti pro inteligentní elektrické sítě,
- nezahrnutí infrastruktury pro zemní plyn, ale zahrnutí vodíku, koncepce power-to gas a inteligentních plynárenských sítí,
- začlenění projektů společného zájmu,

- integrované plány rozvoje příbřežních oblastí,
- posílená správa a udržitelnost,
- urychlení provádění projektu,
- jednotné kontaktní místo v každé přímořské oblasti pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů na moři,
- zahrnutí úplných investičních nákladů.

Pokud jde o budoucí oblast působnosti nařízení TEN-E, klíčovou otázkou je, zda infrastrukturu pro zemní plyn zachovat jako způsobilou kategorii infrastruktury, či nikoli. Na základě analýzy v oddílech 6 a 7 posouzení dopadů se vyloučení infrastruktury pro metan jeví jako nejúčinnější a nejsoudržnější přístup. Zároveň se jevilo jako odůvodněné začlenit do oblasti působnosti rámce TEN-E infrastrukturu pro vodík vzhledem k její očekávané rostoucí úloze při dekarbonizaci některých odvětví a k potenciálu pro přeshraniční obchod. Tyto změny by společně zajistily, že budoucí transevropská energetická síť zahrne všechny kategorie infrastruktury, které jsou zapotřebí k dosažení cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, zejména pokud jde o cíle do roku 2030/2050. Pokud jde o budoucí přístup k plánování infrastruktury, není zřejmě opodstatněná radikální změna plánování infrastruktury s ohledem na omezené dodatečné přínosy a významný nárůst transakčních nákladů, které snižují účinnost a mohou vést ke snížení účinnosti nástroje ve srovnání s posílením stávajícího přístupu. S ohledem na specifika z hlediska současné situace i očekávaného přispění k dlouhodobým cílům v oblasti klimatu a energetiky se však zdá, že radikálnější změna je opodstatněná u mořských elektrizačních soustav.

Možnosti týkající se „mořských elektrizačních soustav“ a „meziodvětvového plánování infrastruktury“ zlepšují správu a rámec plánování infrastruktury, aby bylo možné určit projekty nezbytné pro dosažení cílů v oblasti transformace energetiky a klimatu v souladu s potenciálem příbřežních obnovitelných zdrojů jednotlivých přímořských oblastí, ochranou životního prostředí a dalšími způsoby využití moře. Došlo ke dvěma hlavním zlepšením: za prvé byl zaveden integrovaný plán rozvoje sítě pro infrastrukturu na moři na základě společných závazků členských států, pokud jde o množství obnovitelných zdrojů energie na moři pro každou přímořskou oblast (přístup shora dolů pro plánování na moři), za druhé byla upravena úloha klíčových aktérů podílejících se na přípravě desetiletého plánu rozvoje sítě s posíleným dohledem ze strany Komise a agentury ACER nad Evropskými sítěmi provozovatelů přenosových/přepravních soustav. Tato zlepšení se doplní možnostmi politiky v oblasti „povolování“ a „regulace“ s cílem usnadnit včasný rozvoj určených projektů společného zájmu: a) zavedení jednoho správního místa pro infrastrukturu na moři v každé přímořské oblasti; b) přístup k naléhavým soudním řízením, je-li možný, a c) zahrnutí úplných investičních nákladů do přeshraničního přidělování nákladů. Kromě změn, které jsou specifické pro mořské elektrizační soustavy, se změny týkají oblasti působnosti revidovaného nařízení TEN-E a všech způsobilých kategorií infrastruktury. A v neposlední řadě se výše uvedené přínosy rozšíří na projekty propojující Unii se třetími zeměmi (projekty ve společném zájmu) vzhledem k jejich očekávané narůstající úloze při dosahování cílů v oblasti klimatu.

Kromě toho je součástí balíčku politik několik technických možností (viz příloha 9 posouzení dopadů): urychlení povolovacího postupu, zvýšení transparentnosti projektů společného zájmu, možnost, aby projekty inteligentních sítí získaly mechanismus přeshraničního přidělování nákladů, vyjasnění ustanovení o přeshraničním přidělování nákladů a aktualizace investičních pobídek. Kromě toho se jako kategorie infrastruktury a tematické oblasti vyškrtnou ropovody a elektrické dálnice.

Posouzení dopadů do značné míry vychází z kvalitativního přístupu. Vzhledem k nedostatku údajů specifických pro jednotlivé projekty, zejména u nových kategorií infrastruktury, nebylo možné kvantifikovat dopady všech možností. Navrhované změny navíc představují především postupné zlepšování stávajícího rámce, který patrně funguje poměrně dobře.

Přizpůsobení oblasti působnosti nástroje zajištěním souladu kategorií infrastruktury s cílem klimatické neutrality sníží emise skleníkových plynů za podpory optimálního a účinného plánování integrované infrastruktury, které rovněž minimalizuje možné dopady na životní prostředí. Zrychlený povolovací postup rovněž umožní rychlejší provádění klíčových projektů, a zajistí tak socioekonomické přínosy a přínosy pro životní prostředí.

Posouzení dopadů určilo tyto klíčové cílové skupiny, jichž se iniciativa dotkne: evropští občané a spotřebitelé, nevládní organizace, regulační orgány Evropské unie, vnitrostátní regulační orgány, příslušné vnitrostátní orgány a jejich místní a regionální zástupci, Evropské sítě provozovatelů přenosových/přepravních soustav (síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn), organizace provozovatelů distribučních soustav, předkladatelé projektů, včetně provozovatelů přenosových soustav, výrobci energie / průmysl, akademická obec a odborníci na dané téma.

Přímé přínosy balíčku upřednostňovaných možností politiky souvisejí především s úsporami emisí skleníkových plynů a se zlepšením účinnosti ve velkém měřítku prostřednictvím koordinovanějšího přístupu k plánování infrastruktury na evropské úrovni a efektivnějšího povolování výstavby na moři. Tyto přímé přínosy zahrnují jak sociální přínosy, např. že společnost má obecně prospěch ze snížení emisí skleníkových plynů a dosažení cíle klimatické neutrality, tak soukromé přínosy, např. nižší administrativní náklady spojené s kratšími povolovacími řízeními.

Zjednodušující opatření znamenají přímé přínosy díky snížení stávajících opakujících se přímých nákladů, které souvisejí s administrativní zátěží, neboť se omezí povinnosti v oblasti sledování a předkládání zpráv. Tyto přímé přínosy představují především soukromé přínosy pro některé zúčastněné strany, jako jsou předkladatelé projektů.

Mezi *nepřímé přínosy* patří odvětvové přínosy, neboť je stimulována tržní poptávka po určitých inovativních technologiích a následně se přispívá k potenciálně vyšší míře zaměstnanosti.

Posouzení upřednostňovaných možností ukázalo pozitivní dopady z hlediska sociálního zabezpečení a ekonomického hlediska u různých kategorií zúčastněných stran. Tento dopad balíčku upřednostňovaných možností politiky však nebylo možné plně kvantifikovat nebo peněžně vyjádřit, neboť to by vyžadovalo informace o míře zavádění u budoucích projektů společného zájmu nebo o rozšíření trhu u nových nebo nově vznikajících kategorií infrastruktury, které nejsou k dispozici a nelze je odhadnout s dostatečnou mírou spolehlivosti.

Je důležité zdůraznit, že jedním z obecných kritérií pro výběr u každého projektu společného zájmu je to, že potenciální celkový přínos projektu převažuje nad jeho náklady, a to i v dlouhodobějším horizontu[16].

Nařízení TEN-E nezavádí žádné regulační poplatky, jako jsou poplatky, odvody, daně atd. Balíček upřednostňovaných možností politiky vede k *přímým nákladům*, pokud jde o náklady na dodržování předpisů a administrativní zátěž podniků (zejména předkladatelů projektů) a správních orgánů (vnitrostátních příslušných orgánů, vnitrostátních regulačních orgánů, Komise a agentury ACER) za účelem splnění základních povinností nebo požadavků v něm obsažených. Použití balíčku upřednostňovaných možností vede k *nepřímým nákladům* pro občany/spotřebitele, podniky a správní

[16] Nařízení TEN-E, čl. 4 odst. 1 písm. b).

orgány prostřednictvím zvýšení síťových tarifů k financování investic do regulační báze aktiv. Finanční pomoc z Nástroje pro propojení Evropy však může zmírnit dopad na síťové tarify v případě, že projekt společného zájmu vykazuje významné externality z hlediska bezpečnosti dodávek energie, solidarity nebo inovací.

Tyto náklady nebylo možné v této fázi odhadnout u všech opatření, považují se však za nevýznamné. Dodatečné náklady by byly ve srovnání se současnými náklady zanedbatelné[17]. Dodatečné *náklady na prosazování* na vnitrostátní a unijní úrovni budou záviset na provádění.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Cílem revidovaného nařízení TEN-E bude omezit povinnosti předkládat zprávy, a to tím, že nařízení nalezne prvky synergie mezi zprávami příslušných orgánů a předkladatelů projektů. Aby byla zajištěna transparentnost a přístup regionálních skupin k poslednímu aktualizovanému stavu provádění projektu a současně bylo dosaženo opakovaných úspor nákladů, mohla by být výroční zpráva příslušných orgánů začleněna do zprávy předkladatelů projektů. Za druhé se povinnosti agentury ACER v oblasti sledování omezí na předkládání zpráv jednou za dva roky, tak aby bylo možné posoudit nové kandidátské projekty společného zájmu[18], což povede ke zvýšení účinnosti odpovídajícímu přibližně 20 % pracovní zátěže agentury ACER týkající se podávání zpráv. To představuje roční úspory ve výši 60 000 EUR (nebo 0,4 FTE ročně). Za třetí revidované nařízení TEN-E umožní, aby byly předběžné konzultace před zahájením povolovacího řízení pro projekty společného zájmu nepovinné, pokud se na ně již vztahují vnitrostátní předpisy na základě stejných nebo vyšších standardů, jaké stanoví nařízení TEN-E. Zabezpečí se účast veřejnosti a spolupráce s místními komunitami a zúčastněnými stranami, jichž se výstavba projektu společného zájmu dotýká, aniž by vznikly další povinnosti nad rámec stávajících vnitrostátních postupů. Za čtvrté, nová ustanovení doporučují zjednodušené zahrnutí stávajících projektů společného zájmu do desetiletých plánů rozvoje sítě, přičemž projekty na unijním seznamu projektů společného zájmu, které již poskytly nezbytné administrativní a technické údaje pro postup desetiletého plánu rozvoje sítě, mohou být automaticky zahrnuty do následných plánů za předpokladu, že údaje zůstanou nezměněny.

Nebyly zjištěny žádné přímé dopady, pokud jde o dodržování předpisů nebo administrativní náklady pro malé a střední podniky. Malé a střední podniky by mohly těžit ze zvýšené konkurenceschopnosti v těch technologických oblastech, které jsou zahrnuty nebo posíleny v budoucím rámci TEN-E (např. odvětví výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, digitální služby nebo vodík).

Iniciativa je v souladu s jednotným digitálním trhem a se strategií Unie pro data.

- **Základní práva**

Neočekává se, že by iniciativa měla jakýkoli vliv na základní práva.

[17] Ecorys a kol. (2020) Support to the evaluation of Regulation (EU) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure (Podpora hodnocení nařízení (EU) č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě), návrh závěrečné zprávy, s. 122.

[18] Tato možnost odpovídá příspěvku agentury ACER v konzultaci se zúčastněnými stranami.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Rozpočtový dopad související s tímto návrhem se týká zdrojů Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER). Agentura ACER převezme další úkoly v oblasti dohledu nad desetiletým plánem rozvoje sítě. To vyžaduje omezený počet dodatečných zdrojů (1 další FTE, viz legislativní finanční výkaz).

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Na základě stávajících postupů pro sledování údajů z pravidelných zpráv vypracovávaných předkladateli projektů a vnitrostátními regulačními orgány bylo vypracováno několik ukazatelů pro měření míry dosažení každého ze specifických cílů revidovaného nařízení TEN-E. Skutečné dopady právních předpisů budou monitorovány a hodnoceny na základě souboru ukazatelů přizpůsobených konkrétním cílům politiky, jichž má být prostřednictvím daných právních předpisů dosaženo. Kromě toho se podle souboru ukazatelů změří čtyři provozní cíle související s balíčkem možností politiky. Veškeré údaje budou sledovány na základě pravidelných zpráv předkladatelů projektů a vnitrostátních regulačních orgánů.

Přezkum účinnosti nových právních předpisů by měl proběhnout v roce 2026, kdy by měl být ukončen druhý výběrový proces pro projekty společného zájmu podle nového rámce.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nařízení se provede přímo a jednotně v členských státech, a nebude tedy vyžadovat informativní dokument.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Kapitola I revidovaného nařízení uvádí obecná ustanovení, zejména předmět a oblast působnosti nových kategorií infrastruktury, které byly revidovány, tak aby odrážely obecný cíl, kterým je usnadnit včasný rozvoj odpovídajících energetických infrastruktur v celé Unii a v jejím sousedství, a umožnit tak splnění cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, zejména pak cílů do roku 2030/2050, včetně cíle klimatické neutrality, jakož i integrace trhu, konkurenceschopnosti a bezpečnosti dodávek energie při nejnižších nákladech pro spotřebitele a podniky.

Stávající čl. 2 odst. 7, čl. 4 odst. 2 písm. c), čl. 4 odst. 4 a přílohy I, II a IV, které vymezují kritéria pro inteligentní elektrické sítě, byly aktualizovány, tak aby odrážely technologické změny a zahrnovaly prvky týkající se inovací a digitálních aspektů, které by mohly být zohledněny ve vybavení nebo zařízeních pro inteligentní sítě. Rozšíření oblasti působnosti inteligentních elektrických sítí se odrazilo v úpravě kritérií pro výběr. Dále byla vyjasněna úloha předkladatelů projektů. Technologie inteligentních sítí by měly rovněž pomoci zlepšit podporu energetických sítí pro vysokokapacitní dobíjení s cílem podpořit dekarbonizaci odvětví dopravy.

Ustanovení týkající se zahrnutí prvků zemního plynu do oblasti působnosti nařízení TEN-E, zejména článek 4 a přílohy I, II a IV, nyní odrážejí významná zlepšení bezpečnosti dodávek energie díky dosavadnímu provádění politiky nařízení TEN-E. Do začátku roku 2020, kdy budou v provozu plynárenské projekty společného zájmu, které jsou v současné době ve výstavbě, by Evropa měla vybudovat dobře propojenou plynárenskou soustavu odolnou vůči šokům a všechny členské státy by měly mít přístup k nejméně třem zdrojům zemního plynu. Vzhledem k tomu, že se odhaduje, že

budoucí poptávka po zemním plynu se v souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu výrazně sníží, infrastruktura pro zemní plyn již nebude potřebovat podporu prostřednictvím politiky nařízení TEN-E.

Na druhé straně revidované nařízení TEN-E odráží měnící se situaci v oblasti zemního plynu a větší úlohu plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů v článcích 2, 4 a v přílohách I, II a IV tím, že zřizuje novou kategorii infrastruktury pro inteligentní plynárenské sítě. To by podpořilo investice na úrovni distribuce a/nebo přenosu s cílem začlenit do sítě zelené plyny (obvykle bioplyn a biometan, ale i vodík) a přispět k řízení výsledného složitějšího systému na základě inovativních technologií. Kandidátské projekty by sestávaly z celé škály investic zaměřených na „zvýšení inteligence“ a dekarbonizaci dané plynárenské sítě.

S cílem podpořit potřebu dekarbonizace v odvětvích, v nichž je obtížné snížit emise uhlíku, nařízení TEN-E zahrne specializované nové a přizpůsobené vodíkové sítě s přeshraničním významem (včetně plynovodů pro přepravu vodíku a souvisejícího vybavení, jako jsou kompresory, skladovací zařízení a zařízení pro zkapalněný vodík) a zařízení pro přeměnu elektřiny na plynné palivo nad určitou prahovou hodnotu s přeshraničním významem (tj. s cílem zásobovat alespoň dva členské státy). Vodíkové sítě se odpovídajícím způsobem zohlední v desetiletých plánech rozvoje sítě pro celou Unii, které vypracovává Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav.

V čl. 4 odst. 2 se doplňují nová obecná kritéria pro výběr, která odrážejí začlenění projektů ve společném zájmu do oblasti působnosti nařízení, pokud jsou schopny prokázat významné čisté socioekonomické přínosy pro alespoň dva členské státy Unie a alespoň jednu třetí zemi. Tyto projekty by byly způsobilé pro zařazení na seznam Unie za podmínek sbližování regulačního rámce třetí země s unijním rámcem a prokázání přispění k celkovým cílům Unie v oblasti energetiky a klimatu, pokud jde o bezpečnost dodávek energie a dekarbonizaci.
Vzhledem k tomu, že nejsou v souladu s dlouhodobými cíli dekarbonizace a Zelenou dohodou pro Evropu, nezahrnou se již do nařízení přeshraniční ropovody.

Kapitola II uvádí ustanovení týkající se postupu přípravy unijních seznamů projektů společného zájmu v rámci regionálních skupin, kritérií pro výběr a sledování provádění projektů.

Kritéria pro výběr projektů nyní zahrnují povinné kritérium udržitelnosti pro všechny kategorie infrastruktury s alespoň jedním dalším kritériem (integrace trhu, bezpečnost dodávek energie, hospodářská soutěž) ve fázi výběru projektů, aby byla zajištěna soudržnost s vývojem potřeb Unie v oblasti infrastruktury a s cíli v oblasti dekarbonizace. Kromě toho bude nyní regionální skupina ve výběrovém procesu projektu společného zájmu posuzovat pokrok při provádění projektu spolu s důkazem o transparentnosti a povinnostmi předkládat zprávy.

Nová ustanovení kapitol II a IV mají zlepšit plánování infrastruktury pro integraci energetického systému. Za tímto účelem revidované nařízení TEN-E posiluje řízení desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii, který je základem určování projektů společného zájmu v kategoriích elektřiny a plynu. Ačkoli Evropské sítě provozovatelů přenosových/přepravních soustav a provozovatelé přenosových soustav hrají v tomto procesu důležitou úlohu, je zapotřebí větší kontroly, aby se posílila důvěra v tento postup, zejména pokud jde o vymezení scénářů pro budoucnost, určení dlouhodobých nedostatků a problematických míst v infrastruktuře a posuzování jednotlivých projektů. Kvůli nutnosti nezávislého ověřování budou Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) a Komise hrát v uvedeném procesu větší úlohu.

Cílem ustanovení v kapitole III je zkrátit povolovací řízení pro projekty společného zájmu, aby nedocházelo ke zpožděním u projektů, které usnadňují transformaci energetiky. Revidované nařízení TEN-E tedy stanoví, že příslušné orgány koordinují a naleznou synergie se sousedními zeměmi při vypracovávání jejich příručky postupů, aby se během povolovacího postupu vyvarovaly dodatečných požadavků nebo změn právních předpisů a projevily flexibilitu při uplatňování fází povolování v

závislosti na kategorii infrastruktury, aby se tak urychlila nebo zkrátila celková doba vydávání povolení. Revidované nařízení TEN-E zavádí „jednotné kontaktní místo na moři“ s cílem zjednodušit a urychlit postup udělování povolení pro mořské elektrizační soustavy na moři určené pro energii z obnovitelných zdrojů, které slouží jako úložiště stávajících studií a plánů pro přímořskou oblast, aby se usnadnil postup povolování jednotlivých projektů společného zájmu a byla pro tyto projekty vydávána komplexní rozhodnutí. Aby se zabránilo tomu, že bude v rané fázi vyžadováno více konzultací, měly by být předběžné konzultace nepovinné, pokud se na ně již vztahují vnitrostátní předpisy na základě stejných nebo vyšších standardů, jaké jsou stanoveny ve stávajícím nařízení TEN-E. Podle revidovaného nařízení TEN-E by členské státy musely zajistit, aby byla na projekty společného zájmu podle vnitrostátních právních předpisů použitelná zrychlená soudní řízení (pokud existují).

Stejně tak nová ustanovení posilují v rámci transparentnosti povinnost předkladatelů projektů jako vlastníků informací týkajících se provádění projektů společného zájmu zveřejňovat a aktualizovat specializované internetové stránky ve všech jazycích členských států, kterými projekty společného zájmu procházejí nebo které ovlivňují. Předkladatel projektu je navíc povinen zohlednit stanoviska vyjádřená při veřejných konzultacích a prokázat, jak toho dosáhl.

Předkladatel projektu zveřejní na svých internetových stránkách zprávu o tom, jak byla zohledněna stanoviska vyjádřená při veřejných konzultacích, v níž uvede, jaké změny byly provedeny, pokud jde o místo, dráhu a návrh projektu, nebo zdůvodní, proč tato stanoviska nebyla zohledněna.

Ustanovení kapitoly V podporují nutnost rozvoje sítě potřebné pro očekávaný významný nárůst výroby elektřiny z mořských elektrizačních soustav určených pro energii z obnovitelných zdrojů. Nařízení TEN-E zajistí koordinované dlouhodobé plánování a rozvoj elektrizačních soustav na moři a na pevnině, a opustí tak přístup založený na jednotlivých projektech a zároveň bude minimalizovat dopad na životní prostředí a klima.

Aby bylo zajištěno náležité využívání nástrojů pro sdílení nákladů a regulačních pobídek, reviduje kapitola VI stávající ustanovení s cílem zvýšit jasnost a transparentnost přeshraničního přidělování nákladů a urychlit investice do přeshraniční infrastruktury. Nařízení TEN-E tedy stanoví povinnost plného zahrnutí investičních nákladů do tarifů a následného posouzení cenové dostupnosti pro spotřebitele. U konkrétních projektů s pravděpodobností vyšších rizik, jako jsou inovativní technologie pro přenos elektřiny, které umožňují rozsáhlou integraci energie z obnovitelných zdrojů, distribuovaných zdrojů energie nebo reakci strany poptávky v propojených sítích, a projekty v oblasti energetických technologií a digitalizace nebo projekty s vysokými provozními výdaji, by regulační rámce měly poskytovat přiměřené a vhodné investiční pobídky.

Nová ustanovení kapitoly VII aktualizují způsobilost projektů k finanční pomoci Unie u nových kategorií infrastruktury. Projekty ve společném zájmu budou k finanční pomoci Unie způsobilé, k finanční pomoci Unie z Nástroje pro propojení Evropy ve formě grantů na práce za zvláštních podmínek však budou způsobilé pouze investice, které se nacházejí na území Unie.

2020/0360 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 172 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru[19],

s ohledem na stanovisko Výboru regionů[20],

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ve svém sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“ ze dne 11. prosince 2019[21] Komise vytyčila novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopným hospodářstvím méně náročným na zdroje, která v roce 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů a ve které bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů. Sdělení Komise o plánu pro dosažení cíle v oblasti klimatu[22], v němž se navrhuje zvýšit do roku 2030 míru omezení emisí skleníkových plynů alespoň na 55 % – přičemž tuto ambici schválila Evropská rada dne 11. prosince 2020 –, a související posouzení dopadů potvrzuje, že budoucí skladba zdrojů energie se bude velmi lišit od skladby současné, a podporuje nutnost přezkoumat a v případě potřeby revidovat právní předpisy v oblasti energetiky. Stávající investice do energetické infrastruktury zjevně nepostačují k transformaci a výstavbě energetické infrastruktury budoucnosti. To rovněž znamená, že musí existovat infrastruktura, která podpoří evropskou transformaci energetiky, a to včetně rychlé elektrifikace, rozšíření výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, většího využívání plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, integrace energetického systému a většího využívání inovativních řešení.

(2) V návaznosti na návrhy Komise v rámci balíčku Čistá energie pro všechny Evropany bylo dosaženo dohody o závazném cíli na úrovni Unie pro energii z obnovitelných zdrojů do roku 2030 ve výši nejméně 32 % konečné spotřeby energie a o hlavním cíli Unie v oblasti energetické účinnosti ve výši nejméně 32,5 %.

---

19 Úř. věst. C , , s. .

20 Úř. věst. C , , s. .

21 Sdělení Komise – Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final ze dne 11. prosince 2019.

22 Sdělení Komise – Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů, COM(2020) 562 final ze dne 17. září 2020.

(3) Pařížská dohoda o změně klimatu z roku 2015 v návaznosti na 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (dále jen „Pařížská dohoda“) stanoví dlouhodobý cíl udržet nárůst globální teploty výrazně pod úrovní 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí a usilovat o to, aby tento nárůst nepřesáhl 1,5 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí, a zdůrazňuje, že je důležité přizpůsobit se nepříznivým dopadům změny klimatu a zajistit, aby finanční toky byly v souladu s postupem směřujícím k nízkým emisím skleníkových plynů a rozvoji odolnému vůči změně klimatu. Dne 12. prosince 2019 potvrdila Evropská rada cíl dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Evropské unie v souladu s cíli Pařížské dohody.

(4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013[23], stávající nařízení TEN-E, stanoví pravidla pro včasný rozvoj a interoperabilitu transevropských energetických sítí, aby se dosáhlo cílů v oblasti energetické politiky uvedených ve Smlouvě o fungování Evropské unie, kterými je zajistit fungování vnitřního trhu s energií, bezpečnost dodávek energie a konkurenční trhy s energií v Unii, podporovat energetickou účinnost, úspory energie, rozvoj nových a obnovitelných forem energie a podporovat propojení energetických soustav. Nařízení (EU) č. 347/2013 zavádí rámec pro spolupráci členských států a příslušných zúčastněných stran v regionálním prostředí za účelem rozvoje lépe propojených energetických sítí s cílem propojit regiony, které jsou v současnosti izolovány od evropských trhů s energií, posílit stávající přeshraniční propojení a napomoci integraci energie z obnovitelných zdrojů. Sledováním těchto cílů přispívá nařízení (EU) č. 347/2013 k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícímu začlenění a přináší celé Evropské unii výhody v podobě konkurenceschopnosti a hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

(5) Hodnocení nařízení (EU) č. 347/2013 jasně ukázalo, že tento rámec účinně zlepšil integraci sítí členských států a stimuloval obchod s energií, a přispěl tudíž ke konkurenceschopnosti Unie. Projekty společného zájmu v oblasti elektřiny a plynu výrazně přispěly k bezpečnosti dodávek energie. Pokud jde o plyn, je infrastruktura nyní dobře propojena a odolnost dodávek se od roku 2013 podstatně zlepšila. Regionální spolupráce v regionálních skupinách a prostřednictvím přeshraničního přidělování nákladů je důležitým faktorem provádění projektů. V mnoha případech však přeshraniční přidělování nákladů nevedlo ke zmenšení mezery ve financování projektu, jak bylo zamýšleno. Ačkoli většina povolovacích řízení byla zkrácena, v některých případech tento postup stále trvá dlouho. Důležitým činitelem byla finanční pomoc z Nástroje pro propojení Evropy, neboť granty na studie pomohly projektům snížit rizika v raných fázích vývoje, zatímco granty na práce podpořily projekty se zaměřením na hlavní problematická místa, která nemohlo dostatečně vyřešit tržní financování.

(6) Politika nařízení TEN-E je ústředním nástrojem rozvoje vnitřního trhu s energií a je nezbytná pro dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu. K dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a vyšší míry snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 Evropa potřebuje integrovanější energetický systém založený na vyšší míře elektrifikace na základě obnovitelných zdrojů a na dekarbonizaci plynárenského odvětví. Politika nařízení TEN-E může zajistit, aby rozvoj energetické infrastruktury Unie podporoval požadovaný energetický přechod ke klimatické neutralitě v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“.

(7) Ačkoli cíle nařízení (EU) č. 347/2013 zůstávají z velké části platné, současný rámec TEN-E dosud plně neodráží očekávané změny energetického systému, které vyplynou z nových

[23] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009, Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 39.

politických souvislostí, a zejména z posílených cílů pro rok 2030, jakož i z cíle klimatické neutrality do roku 2050 na základě Zelené dohody pro Evropu. Vedle nových politických souvislostí a cílů byl v posledním desetiletí rychlý technologický rozvoj. Tento vývoj by měl být zohledněn v kategoriích infrastruktury, na něž se vztahuje toto nařízení, v kritériích pro výběr projektů společného zájmu, jakož i v prioritních koridorech a tematických oblastech.

(8) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944[24] a 2009/73/ES[25] stanoví vnitřní trh s energií. Jakkoli bylo dosaženo velmi významného pokroku při dokončování vnitřního trhu s energií, stále existuje prostor pro zlepšení prostřednictvím lepšího využívání stávající energetické infrastruktury, integrace narůstajících objemů energie z obnovitelných zdrojů a integrace systému.

(9) Energetická infrastruktura Unie by měla být modernizována, aby se předešlo technickým selháním a aby se zvýšila odolnost infrastruktury vůči těmto selháním, ať už přírodním, nebo člověkem způsobeným katastrofám, nepříznivým účinkům změny klimatu a hrozbám pro bezpečnost Unie, zejména pokud jde o evropské kritické infrastruktury stanovené ve směrnici Rady 2008/114/ES[26].

(10) Energetická infrastruktura Unie by měla být odolná vůči nevyhnutelným dopadům, které podle odhadů změna klimatu v Evropě vyvolá navzdory úsilí o její zmírnění. Je tudíž zásadní zvýšit úsilí v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, budování odolnosti vůči této změně a prevence katastrof a připravenosti na ně.

(11) Bezpečnost dodávek energie, která je hlavním motivačním faktorem nařízení (EU) č. 347/2013, se díky projektům společného zájmu výrazně zlepšila. Kromě toho Komise ve svém posouzení dopadů týkajícím se klimatického cíle[27] očekává, že spotřeba zemního plynu se výrazně sníží, neboť bez dalšího omezení není tato spotřeba slučitelná s uhlíkovou neutralitou. Na druhé straně se do roku 2050 výrazně zvýší spotřeba bioplynu, vodíku z obnovitelných zdrojů, nízkouhlíkového vodíku a syntetických plynných paliv. Proto již infrastruktura pro zemní plyn nepotřebuje podporu prostřednictvím politiky nařízení TEN-E. Plánování energetické infrastruktury by mělo odrážet tuto měnící se situaci v oblasti zemního plynu.

(12) Význam inteligentních elektrických rozvodných sítí pro dosažení cílů politiky Unie v oblasti energetiky a klimatu je uznán ve sdělení Komise o integraci energetického systému[28]. Kritéria pro tuto kategorii by měla zahrnovat technologický vývoj z hlediska inovací a digitálních aspektů. Dále by měla být vyjasněna úloha předkladatelů projektů. Vzhledem k očekávanému významnému nárůstu poptávky po energii v odvětví dopravy, zejména pro elektrická vozidla podél dálnic a v městských oblastech, by technologie inteligentních sítí měly rovněž pomoci zlepšit podporu související s energetickou sítí pro přeshraniční vysokokapacitní dobíjení na podporu dekarbonizace odvětví dopravy.

(13) Sdělení Komise o integraci energetického systému zdůrazňuje potřebu plánování integrované energetické infrastruktury napříč různými nosiči energie, energetickými infrastrukturami a odběratelskými odvětvími. Tato integrace systému vychází z uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ a z holistického přístupu nad rámec jednotlivých odvětví. Řeší rovněž

---

[24] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU, Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125.

[25] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES, Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94.

[26] Úř. věst. L 345, 23.12.2008, s. 75.

[27] SWD(2020) 176 final.

[28] COM(2020) 299 final.

potřeby dekarbonizace v odvětvích, kde je obtížné snížit emise uhlíku, jako jsou části průmyslu nebo některé druhy dopravy, kde je přímá elektrifikace v současné době technicky nebo ekonomicky náročná. Tyto investice zahrnují vodík a elektrolyzéry, které postupně směřují ke komerčnímu rozsáhlému zavádění. Vodíková strategie Komise upřednostňuje výrobu vodíku z elektřiny z obnovitelných zdrojů, což je nejčistší řešení, které je nejvíce slučitelné s unijním cílem klimatické neutrality. V přechodné fázi však jsou pro rychlejší nahrazení stávajícího vodíku a nastartování úspor z rozsahu nezbytné jiné formy nízkouhlíkového vodíku.

(14) Vodíková strategie Komise[29] kromě toho dospěla k závěru, že pro požadované zavedení vodíku je důležitým prvkem rozsáhlá síť infrastruktury, kterou může nabídnout pouze Unie a jednotný trh. V současné době existuje velmi omezená specializovaná infrastruktura pro přeshraniční přepravu vodíku a obchodování s vodíkem. Tato infrastruktura by měla sestávat z významného podílu zařízení přeměněných ze zařízení pro zemní plyn, doplněných o nová zařízení určená pro vodík. Vodíková strategie dále stanoví strategický cíl zvýšit do roku 2030 instalovaný výkon elektrolyzérů na 40 GW, aby se zvýšila výroba vodíku z obnovitelných zdrojů a usnadnila dekarbonizace odvětví závislých na fosilních palivech, jako je průmysl nebo doprava. Politika nařízení TEN-E by proto měla zahrnovat novou a přizpůsobenou infrastrukturu pro přepravu vodíku a skladovací zařízení, jakož i elektrolyzéry. Infrastruktura pro přepravu a skladování vodíku by měla být rovněž zahrnuta do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii, aby bylo možné komplexně a důsledně posoudit její náklady a přínosy pro energetický systém, včetně příspěvku k integraci a dekarbonizaci sektoru, s cílem vytvořit pro Unii páteřní vodíkovou soustavu.

(15) Kromě toho by se měla vytvořit nová kategorie infrastruktury pro inteligentní plynárenské sítě, a to na podporu investic, které do sítě začleňují plyny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkové plyny, jako je bioplyn, biometan a vodík, a na základě inovativních digitálních technologií pomáhají řídit výsledný složitější systém.

(16) Nařízení (EU) č. 347/2013 vyžaduje, aby kandidátský projekt společného zájmu prokázal významný přínos alespoň k jednomu kritériu ze souboru kritérií v rámci postupu sestavování seznamu Unie, který může, ale nemusí zahrnovat udržitelnost. Tento požadavek v souladu s konkrétními potřebami vnitřního trhu s energií ve své době umožnil rozvoj projektů společného zájmu, které řešily pouze rizika pro bezpečnost dodávek energie, a to i pokud neprokazovaly přínosy z hlediska udržitelnosti. Vzhledem k vývoji potřeb unijní infrastruktury a cílů v oblasti dekarbonizace a k závěrům Evropské rady z července 2020, podle nichž by „výdaje EU by měly být v souladu s cíli Pařížské dohody a s principem ‚nezpůsobovat škodu' obsaženým v Zelené dohodě pro Evropu", by však udržitelnost měla být posuzována z hlediska začleňování obnovitelných zdrojů energie do rozvodné sítě, případně z hlediska snižování emisí skleníkových plynů, aby bylo zajištěno, že politika nařízení TEN-E bude v souladu s cíli politiky Unie v oblasti energetiky a klimatu. Udržitelnost sítí přepravy CO_2 je posuzována z hlediska jejich účelu, kterým je přeprava oxidu uhličitého.

(17) Unie by měla usnadňovat infrastrukturní projekty, které propojují energetické sítě Unie se sítěmi třetích zemí a jsou vzájemně prospěšné, nezbytné pro transformaci energetiky a dosažení cílů v oblasti klimatu a splňují i konkrétní kritéria příslušných kategorií infrastruktury podle tohoto nařízení, zejména se sousedními zeměmi a se zeměmi, s nimiž Unie navázala zvláštní spolupráci v oblasti energetiky. Toto nařízení by proto mělo do své oblasti působnosti zahrnout projekty ve společném zájmu, pokud jsou udržitelné a schopné prokázat významné čisté

[29] Vodíková strategie pro klimaticky neutrální Evropu, COM(2020) 301 final.

socioekonomické přínosy pro nejméně dva členské státy a alespoň jednu třetí zemi. Tyto projekty by byly způsobilé pro zařazení na seznam Unie za podmínek sbližování právních předpisů s Unií a prokázání přínosu k celkové strategii Unie a jejím cílům v oblasti energetiky a klimatu z hlediska bezpečnosti dodávek energie a dekarbonizace. Toto slaďování nebo sbližování právních předpisů by se mělo předpokládat pro smluvní strany Evropského hospodářského prostoru nebo Energetického společenství. Kromě toho by třetí země, s níž Unie spolupracuje na vývoji projektů ve společném zájmu, měla usnadnit podobný harmonogram pro zrychlené provádění a další opatření na podporu politiky, jak stanoví toto nařízení. V tomto nařízení by proto měly být projekty ve společném zájmu posuzovány stejným způsobem jako projekty společného zájmu, přičemž všechna ustanovení týkající se projektů společného zájmu se budou vztahovat i na projekty ve společném zájmu, není-li stanoveno jinak.

(18) K dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a 2050 a cíle klimatické neutrality musí také Evropa výrazně zvýšit výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Stávající kategorie infrastruktury pro přenos a skladování elektřiny mají zásadní význam pro začlenění významného nárůstu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do elektrické rozvodné sítě. To vyžaduje také navýšení investic do energie z obnovitelných zdrojů na moři[30]. Rovněž je třeba se zabývat koordinací dlouhodobého plánování a rozvoje elektrizačních soustav na moři a na pevnině. Zvláště by plánování infrastruktury na moři mělo ustoupit od přístupu založeného na jednotlivých projektech ve prospěch koordinovaného komplexního přístupu zajišťujícího udržitelný rozvoj integrovaných mořských elektrizačních soustav na moři v souladu s potenciálem příbřežních obnovitelných zdrojů jednotlivých přímořských oblastí, ochranou životního prostředí a dalšími způsoby využití moře.

(19) Příslušné členské státy by měly být schopny posoudit přínosy a náklady mořských elektrizačních soustav v příslušných přímořských oblastech z hlediska energie z obnovitelných zdrojů a provést předběžnou analýzu sdílení nákladů na úrovni jednotlivých přímořských oblastí, aby tak podložily společné politické závazky k rozvoji energie z obnovitelných zdrojů na moři na úrovni jednotlivých přímořských oblastí. Komise by proto měla vypracovat jednotné zásady pro metodiku analýzy přínosů a nákladů a sdílení nákladů pro účely zavádění plánů rozvoje integrovaných sítí na moři, které by měly členským státům umožnit, aby prováděly odpovídající posouzení.

(20) Proces desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii jako základ pro určení projektů společného zájmu v kategoriích elektřiny a plynu se osvědčil jako účinný. Ačkoli Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav a Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav a provozovatelé přenosových soustav hrají v tomto procesu důležitou úlohu, je zapotřebí větší kontroly, aby se posílila důvěra v tento postup, zejména pokud jde o vymezení scénářů pro budoucnost, určení dlouhodobých nedostatků a problematických míst v infrastruktuře a posuzování jednotlivých projektů. Kvůli potřebě nezávislého ověřování by proto měla hrát v uvedeném postupu větší úlohu Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) a Komise, a to i v postupu vypracování desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii podle nařízení Evropského

[30] Sdělení o strategii pro energii na moři.

parlamentu a Rady (EU) 2019/943[31] a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009[32].

(21) Je důležité zajistit, aby status projektu společného zájmu mohly získat pouze projekty infrastruktury, pro které neexistují přiměřená alternativní řešení. Za tímto účelem se zjišťování nedostatků v infrastruktuře řídí zásadou „energetická účinnost v první řadě“ a přednostně se zváží všechna příslušná řešení nesouvisející s infrastrukturou s cílem řešit určené nedostatky. Kromě toho by předkladatelé projektů měli během provádění projektů podávat zprávy o souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí a prokazovat, že projekty nepůsobí významné poškozování životního prostředí podle článku 17 nařízení (ES) 2020/852[33]. U stávajících projektů společného zájmu, které dosáhly dostatečné vyspělosti, se tento aspekt zohlední ze strany regionálních skupin při výběru projektů pro následný seznam Unie.

(22) K zajištění stability napětí a kmitočtu je nutné věnovat zvláštní pozornost stabilitě evropské elektrické sítě za měnících se podmínek, zejména s ohledem na narůstající podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(23) Komise po důkladných konzultacích se všemi členskými státy a zúčastněnými stranami určila třináct strategických priorit transevropské energetické infrastruktury, jejichž provedení je zásadní pro dosažení cílů politik Unie v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030 a 2050. Tyto priority se týkají různých zeměpisných regionů nebo tematických oblastí, pokud jde o přenos a skladování elektřiny, mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů, přenosu a skladování vodíku, elektrolyzérů, inteligentních plynárenských sítí, inteligentních elektrických rozvodných sítí a přepravy oxidu uhličitého.

(24) Projekty společného zájmu by měly splňovat společná, transparentní a objektivní kritéria s ohledem na jejich přínos pro cíle energetické politiky. Aby byly projekty v oblasti elektřiny a vodíku způsobilé k zařazení na seznamy Unie, měly by být součástí nejnovějšího dostupného desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii. Vzhledem k tomu, že vodíková infrastruktura není v současnosti zahrnuta do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii, měl by se tento požadavek na vodíkové projekty uplatňovat až od 1. ledna 2024 pro účely druhého seznamu Unie sestaveného podle tohoto nařízení.

(25) Měly by být zřízeny regionální skupiny za účelem navrhování a revidování projektů společného zájmu, což povede k vypracování regionálních seznamů projektů společného zájmu. V zájmu zajištění široké shody by tyto regionální skupiny měly zajišťovat úzkou spolupráci mezi členskými státy, vnitrostátními regulačními orgány, předkladateli projektů a příslušnými zúčastněnými stranami. V rámci této spolupráce by měly vnitrostátní regulační orgány v případě potřeby poskytovat regionálním skupinám poradenství, mimo jiné ohledně proveditelnosti regulačních aspektů navrhovaných projektů a proveditelnosti navrhovaného harmonogramu schválení regulačními orgány.

(26) Každé dva roky by měl být sestaven nový unijní seznam projektů společného zájmu (dále jen „seznam Unie“). Projekty společného zájmu, které byly dokončeny nebo které již nesplňují příslušná kritéria a požadavky stanovené v tomto nařízení, by v příštím seznamu Unie už

---

31 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou, Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54.

32 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005, Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36.

33 Nařízení (EU) 2020/852 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088, Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

neměly být uvedeny. Z tohoto důvodu by stávající projekty společného zájmu, které mají být zařazeny na příští seznam Unie, měly podléhat stejnému výběrovému procesu pro sestavení regionálních seznamů a seznamu Unie, jaké se používá na navrhované projekty. Výsledná administrativní zátěž by však měla být co nejvíce snížena, například co největším využitím dříve předložených informací a zohledněním výročních zpráv předkladatelů projektů. Stávající projekty společného zájmu, které dosáhly významného pokroku, by proto měly využívat zjednodušeného postupu začlenění do desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii.

(27) Projekty společného zájmu by měly být prováděny co nejrychleji a měly by být pečlivě sledovány a vyhodnocovány a zároveň by měla být minimalizována administrativní zátěž pro předkladatele projektů. Komise by měla jmenovat evropské koordinátory projektů, které se ocitnou v obzvláštních nesnázích. Pokrok při provádění konkrétních projektů, jakož i při plnění povinností vyplývajících z tohoto nařízení by měl být u příslušných projektů zohledněn ve výběrovém procesu pro následné seznamy Unie.

(28) Povolovací postup by neměl vést k administrativní zátěži neúměrné rozsahu nebo složitosti projektu ani by neměl vytvářet překážky rozvoje transevropských sítí a přístupu na trh.

(29) Plánování a provádění unijních projektů společného zájmu v oblasti energetické, dopravní a telekomunikační infrastruktury by se mělo koordinovat s cílem vytvořit synergie tam, kde je to z celkového ekonomického, technického nebo environmentálního hlediska nebo z hlediska klimatu či územního plánování proveditelné, přičemž se řádně zohlední příslušné bezpečnostní aspekty. Při plánování jednotlivých evropských sítí by tedy mělo být možné upřednostňovat integraci dopravních, komunikačních a energetických sítí s cílem zajistit, aby bylo zabráno co nejméně plochy, a pokud možno vždy zajistit opětovné využití stávajících nebo bývalých tras, a tím minimalizovat veškeré sociální, ekonomické, environmentální, klimatické a finanční negativní dopady.

(30) Projektům společného zájmu by měl být přidělen „prioritní status“ na vnitrostátní úrovni, aby se zajistilo jejich rychlé administrativní zpracování, a příslušné orgány by je měly považovat za projekty ve veřejném zájmu. Z důvodů převažujícího veřejného zájmu by měly být projekty, které mají nepříznivý dopad na životní prostředí, povoleny za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky stanovené ve směrnici Rady 92/43/EHS[34] a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES[35].

(31) Projekty společného zájmu by rovněž měly mít „prioritní status“ na vnitrostátní úrovni, aby byl zajištěn bezodkladný režim ve všech soudních řízeních a postupech řešení sporů, které se jich týkají.

(32) Měl by existovat příslušný orgán nebo orgány, které budou integrovat nebo koordinovat všechny povolovací postupy (dále jen „jednotné kontaktní místo“), aby omezily složitost, zvýšily účinnost a transparentnost a pomohly posílit spolupráci mezi členskými státy.

(33) V zájmu zjednodušení a urychlení povolovacího postupu pro mořské elektrizační soustavy pro energii z obnovitelných zdrojů by členské státy v okolí určité přímořské oblasti měly s ohledem na regionální specifika a zeměpisnou polohu zřídit jedinečná kontaktní místa, označovaná jako „jednotné kontaktní místo na moři“, která by usnadnila a koordinovala postup udělování

---

[34] Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
(Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

[35] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

povolení těmto projektům. Kromě toho by zřízení jednotného kontaktního místa v každé přímořské oblasti pro mořské elektrizační soustavy pro energii z obnovitelných zdrojů mělo snížit složitost, zvýšit účinnost a urychlit postup povolování přenosových zařízení na moři, která často zasahují do mnoha jurisdikcí.

(34) Navzdory existenci zavedených norem zajišťujících účast veřejnosti při rozhodovacích postupech týkajících se životního prostředí, které v plném rozsahu platí pro projekty společného zájmu, jsou stále zapotřebí další opatření podle tohoto nařízení, která zajistí co nejvyšší standardy transparentnosti a účasti veřejnosti u všech příslušných otázek v rámci povolovacího postupu projektům společného zájmu. Pokud se na ně již vztahují vnitrostátní předpisy na základě stejných nebo vyšších standardů, které stanoví toto nařízení, měla by se předběžná konzultace před povolovacím řízením stát nepovinnou, což by zabránilo zdvojování právních požadavků.

(35) Správné a koordinované provádění směrnic Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU[36] a 2001/42/ES[37] a případně Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu dne 25. června 1998[38] (dále jen „Aarhuská úmluva“) a Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států (dále jen „úmluva z Espoo“) by mělo zajistit harmonizaci hlavních zásad posuzování vlivů na životní prostředí a klima, včetně přeshraničních souvislostí. Komise vydala pokyny podporující členské státy při vymezování a provádění přiměřených legislativních a nelegislativních opatření s cílem zjednodušit u energetické infrastruktury postupy posuzování vlivů na životní prostředí a zajistit soudržné uplatňování postupů posuzování vlivů na životní prostředí vyžadovaných pro projekty společného zájmu podle práva Unie[39]. Členské státy by měly koordinovat svá posuzování projektů společného zájmu, a je-li to možné, měly by poskytovat společná hodnocení. Členské státy by měly být v souvislosti s povolovacími postupy podněcovány k výměně osvědčených postupů a budování administrativních kapacit.

(36) Je důležité zefektivnit a zlepšit postup vydávání povolení a současně v největší možné míře a při řádném zohlednění zásady subsidiarity respektovat pravomoci členských států a postupy uplatňované při budování nové infrastruktury. Vzhledem k naléhavosti rozvoje energetických infrastruktur by mělo zjednodušení povolovacích postupů stanovit jasnou lhůtu pro vydání rozhodnutí příslušných orgánů o výstavbě projektu. Tato lhůta by měla stimulovat účinnější vymezení a vyřizování postupů a za žádných okolností by neměla ohrozit vysoké standardy pro ochranu životního prostředí v souladu s environmentálními právními předpisy a účast veřejnosti. Toto nařízení by mělo stanovit maximální lhůty, členské státy však mohou usilovat o zkrácení lhůt tam, kde je to proveditelné, zejména pak u projektů, jako jsou inteligentní sítě, které nemusí vyžadovat tak složité povolovací postupy jako přenosová infrastruktura. Příslušné orgány by měly být povinny zajistit dodržování lhůt.

(37) Je-li to vhodné, mohou členské státy do komplexních rozhodnutí začlenit rovněž rozhodnutí učiněná v rámci jednání s jednotlivými vlastníky pozemků zaměřená na udělení přístupu k

---

36 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1).

37 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30).

38 Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

39 Pokyny „Streamlining environmental assessment procedures for energy infrastructure ‚Projects of Common Interest' (PCIs)“ (Zjednodušení postupů posuzování vlivů na životní prostředí u „projektů společného zájmu“ v oblasti energetické infrastruktury), https://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf.

pozemku, jeho vlastnictví nebo právo tento pozemek obsadit; územního plánování, které obecně vymezuje využívání půdy určité oblasti, včetně dalšího rozvoje, jako jsou např. dálnice, železnice, budovy a ochrana chráněných krajinných oblastí, a není prováděno konkrétně pro účely plánovaného projektu a udělování provozních povolení. V souvislosti s povolovacím postupem může projekt společného zájmu zahrnout rovněž přidruženou infrastrukturu, a to do té míry, do níž je to základním předpokladem pro vybudování nebo fungování projektu. Toto nařízení, zejména ustanovení o udělování povolení, účasti veřejnosti a provádění projektů společného zájmu, by mělo platit, aniž jsou dotčeny mezinárodní právo a právo Unie, včetně ustanovení o ochraně životního prostředí a lidského zdraví a ustanovení přijatých v rámci společné rybářské a námořní politiky, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU[40].

(38) Náklady na rozvoj, výstavbu, provoz a údržbu projektů společného zájmu by měli obvykle plně nést uživatelé dané infrastruktury. Pokud z vyhodnocení tržní poptávky nebo očekávaných dopadů na příslušné tarify vyplývá, že nelze očekávat, že budou náklady pokryty tarify placenými uživateli infrastruktury, měly by být projekty obecného zájmu způsobilé pro přeshraniční přidělení nákladů.

(39) Východiskem pro diskusi o vhodném přidělení nákladů by měla být analýza nákladů a přínosů projektu infrastruktury provedená na základě harmonizované metodiky pro analýzu energetického systému v celé šíři za pomoci téhož scénáře, který byl použit pro zařazení projektu na unijní seznam projektů společného zájmu v rámci desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii připravených evropskými sítěmi provozovatelů přenosových soustav podle nařízení (EU) 2019/943 a (ES) č. 715/2009 a přezkoumaných agenturou. Uvedená analýza může pro účely srovnání jednotkových investičních nákladů zohlednit ukazatele a odpovídající referenční hodnoty.

(40) Na čím dál tím integrovanějším vnitřním trhu s energií jsou zapotřebí jasná a transparentní pravidla přeshraničního přidělování nákladů, která urychlí investice do přeshraniční infrastruktury. Je nezbytné zajistit stabilní rámec financování pro rozvoj projektů společného zájmu a zároveň minimalizovat potřebu finanční podpory. Při rozhodování o přeshraničním přidělování nákladů by vnitrostátní regulační orgány měly přidělovat investiční náklady přes hranice v celém rozsahu a zahrnovat je do vnitrostátních sazeb a následně určit, zda by jejich dopad na vnitrostátní tarify mohl představovat nepřiměřenou zátěž pro spotřebitele. Vnitrostátní regulační orgány by měly zabránit vzniku rizika, že dojde ke zdvojenému poskytnutí podpory projektů, a to zohledněním skutečných či odhadovaných nákladů a výnosů. Tyto náklady a výnosy by měly být zohledněny pouze v případě, že se vztahují k projektům a jsou určeny ke krytí příslušných nákladů.

(41) Právní předpisy pro vnitřní trh s energií vyžadují, aby tarify za přístup k sítím poskytovaly vhodné investiční pobídky. Několik typů projektů společného zájmu však pravděpodobně přinese externality, které nemusí být plně zachyceny a získány zpět prostřednictvím systému řádných tarifů. Při uplatňování právních předpisů pro vnitřní trh s energií by vnitrostátní regulační orgány měly zajistit stabilní a předvídatelný regulační a finanční rámec, jehož součástí budou pobídky pro projekty společného zájmu, včetně dlouhodobých pobídek, které budou přiměřené úrovni zvláštních rizik daného projektu. To by se mělo vztahovat zejména na přeshraniční projekty, inovativní technologie pro přenos elektřiny, které umožňují rozsáhlé začlenění energie z obnovitelných zdrojů, distribuovaných zdrojů energie nebo reakce strany

[40] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor, Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 135.

poptávky v propojených sítích, a na projekty v oblasti energetických technologií a digitalizace, které pravděpodobně budou vystaveny vyšším rizikům než podobné projekty prováděné v jednom členském státě, nebo slibují vyšší přínosy pro Unii. Kromě toho by projekty s vysokými provozními výdaji měly mít rovněž přístup k vhodným investičním pobídkám. Především mořské elektrizační soustavy pro energii z obnovitelných zdrojů, které mají dvojí funkci jako propojovací vedení elektřiny a propojení projektů výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, budou pravděpodobně vystaveny vyšším rizikům než srovnatelné projekty infrastruktury na pevnině, a to vzhledem ke své vnitřní vazbě na výrobní zařízení, jež s sebou nese rizika v oblasti regulace, rizika v oblasti financování, např. potřebu předběžných investic, tržní rizika a rizika spojená s využíváním nových inovativních technologií.

(42) Toto nařízení by se mělo vztahovat pouze na povolování projektů společného zájmu, účast veřejnosti v těchto projektech a na jejich regulaci. Členské státy nicméně mohou přijmout vnitrostátní ustanovení, jejichž prostřednictvím budou uplatňovat stejná nebo podobná pravidla na jiné projekty, které nemají status projektů společného zájmu ve smyslu tohoto nařízení. Pokud se jedná o regulační pobídky, mohou členské státy přijmout vnitrostátní ustanovení, jejichž prostřednictvím budou uplatňovat stejná nebo podobná pravidla na projekty společného zájmu spadající do kategorie skladování elektřiny.

(43) Členské státy, které projektům energetické infrastruktury v současné době nepřikládají nejvyšší možný národní význam, pokud jde o povolovací postup, by měly být vybízeny, aby zvážily zavedení takto vysokého národního významu, a to zejména na základě vyhodnocení toho, zda by to vedlo k urychlení povolovacího postupu.

(44) Členské státy, které v současné době nemají zrychlená nebo bezodkladná soudní řízení vztahující se na projekty energetické infrastruktury, by měly být vybízeny, aby zavedení takových postupů zvážily, a to zejména na základě vyhodnocení toho, zda by to vedlo k rychlejšímu provádění těchto projektů.

(45) Nařízení (EU) č. 347/2013 prokázalo přidanou hodnotu posílení pákového efektu soukromého financování prostřednictvím rozsáhlé finanční podpory EU při provádění projektů evropského významu. S ohledem na hospodářskou a finanční krizi a rozpočtová omezení by v příštím víceletém finančním rámci měla pokračovat cílená podpora prostřednictvím grantů a finančních nástrojů, která by přilákala nové investory do prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury s minimálním příspěvkem z rozpočtu Evropské unie.

(46) Projekty společného zájmu by měly být způsobilé pro přidělení finanční pomoci Unie v případě studií a za určitých podmínek i v případě prací podle nařízení (EU)… [o Nástroji pro propojení Evropy podle návrhu COM(2018) 438], a to ve formě grantů nebo inovativních finančních nástrojů, aby bylo zajištěno, že projektům společného zájmu, které nejsou životaschopné podle stávajícího regulačního rámce a tržních podmínek, bude možné poskytnout cílenou přizpůsobenou podporu. Je důležité předejít tomu, aby zejména mezi projekty, které přispívají k realizaci téhož prioritního koridoru Unie, docházelo k narušování podmínek hospodářské soutěže. Tato finanční pomoc by měla zajistit nezbytné synergie se strukturálními fondy za účelem financování inteligentních energetických rozvodných sítí a s mechanismem Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2020/1294[41]. Na investice do projektů společného zájmu by se měla uplatňovat logická rovnice o třech stupních. Za prvé, trh by měl mít při investování přednost. Za druhé, nevyvolá-li

[41] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1294 ze dne 15. září 2020 o mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 303, 17.9.2020, s. 1).

příslušné investice trh, je třeba přezkoumat regulační řešení, a je-li to nezbytné, příslušný regulační rámec by měl být přizpůsoben a mělo by být zajištěno řádné uplatňování příslušného regulačního rámce. Za třetí, nejsou-li první dva kroky dostatečné pro zajištění nezbytných investic do projektů společného zájmu, mělo by být možné poskytnout finanční podporu Unie, pokud daný projekt společného zájmu splňuje platná kritéria způsobilosti. Projekty společného zájmu mohou být způsobilé i v rámci programu InvestEU, který doplňuje grantové financování.

(47) Granty na práce související s projekty ve společném zájmu by měly být k dispozici pouze pro investice na území Unie a pouze v případě, že alespoň dva členské státy významným způsobem finančně přispívají na investiční náklady projektu s ohledem na jeho přínosy.

(48) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942[42] a (EU) 2019/943[43] a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES a (EU) 2019/944 by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny.

(49) Nařízení (EU) č. 347/2013 by proto mělo být zrušeno.

(50) S cílem zajistit, aby skladba prioritních koridorů a tematických oblastí co nejlépe odrážela rozvoj energetické infrastruktury a počet kandidátských projektů v každé skupině zůstal odpovídající a přiměřený, aby bylo možné provést komplexní důkladné posouzení, a aby byl unijní seznam projektů společného zájmu omezen na projekty, které nejvíce přispívají k provádění strategických prioritních koridorů a tematických oblastí energetické infrastruktury, měla by být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, které:

– doplní toto nařízení na základě přezkumu oblasti působnosti a skladby prioritních koridorů a tematických oblastí a přijetí nových seznamů prioritních koridorů a tematických oblastí,

– pozmění přílohy tohoto nařízení za účelem přijetí a přezkumu unijního seznamu projektů společného zájmu při respektování práva členských států a třetích zemí schvalovat projekty společného zájmu nebo projekty ve společném zájmu týkající se jejich území.

Vzhledem k potřebě zajistit dosažení cílů tohoto nařízení a vzhledem k počtu projektů dosud zařazených na seznamy Unie by celkový počet projektů společného zájmu měl zůstat zvládnutelný, a proto by neměl výrazně překročit 220. Při přípravě a vypracování aktu v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě. Jestliže to považují za nezbytné, mohou Evropský parlament i Rada vysílat odborníky na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci, na něž jsou pozváni odborníci z členských států. Diskuse v regionálních skupinách mají pro Komisi zásadní význam při přijímání aktů v přenesené pravomoci, kterými se stanoví seznamy projektů společného zájmu. Je proto vhodné, aby v mezích možností a v souladu s rámcem tohoto nařízení byly Evropský parlament a Rada informovány o zasedáních regionálních skupin a mohly na ně v souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016[44] vyslat odborníky.

---

[42] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22).

[43] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou, Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54.

[44] Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1. Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů.

(51) Aby byly zajištěny jednotné podmínky provádění tohoto nařízení, pokud jde o postupy přeshraničního přidělování nákladů, a aby členské státy mohly posoudit přínosy a náklady mořských elektrizačních soustav v příslušných přímořských oblastech z hlediska energie z obnovitelných zdrojů, a to i s ohledem na tržní a finanční opatření pro výrobní lokality, jako je již poskytnutá podpora, a aby mohly provést předběžnou analýzu sdílení nákladů na úrovni přímořských oblastí, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci v souladu s článkem 291 Smlouvy. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011[45]. Při přijímání těchto prováděcích aktů by se měl použít poradní postup.

(52) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž rozvoje a interoperability transevropských energetických sítí a připojení k nim, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, a lze jich tím pádem lépe dosáhnout na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví hlavní směry pro včasný rozvoj a interoperabilitu prioritních koridorů a oblastí transevropské energetické infrastruktury stanovených v příloze I (dále jen „prioritní koridory a oblasti energetické infrastruktury“), které přispívají k cílům Unie v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a k cíli klimatické neutrality do roku 2050.

2. Toto nařízení zejména:

a) upravuje určování projektů společného zájmu nezbytných pro provádění prioritních koridorů a oblastí, které spadají do kategorií energetické infrastruktury v oblasti elektřiny, inteligentních plynárenských sítí, vodíku, elektrolyzérů a oxidu uhličitého stanovených v příloze II (dále jen „kategorie energetické infrastruktury“);

b) usnadňuje včasné provádění projektů společného zájmu racionalizací, užší koordinací a urychlením povolovacího postupu a zvyšováním účasti veřejnosti;

c) stanoví pravidla a rámcové pokyny pro přeshraniční přidělování nákladů a pobídek spojených s riziky u projektů společného zájmu;

d) určuje podmínky pro způsobilost projektů společného zájmu z hlediska finanční pomoci Unie;

e) upravuje vymezení projektů společného zájmu.

[45] Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

Článek 2

Definice

Vedle definic stanovených ve směrnicích Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES, (EU) 2018/2001[46] a (EU) 2019/944 a v nařízeních (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 použijí tyto definice:

1) „energetickou infrastrukturou“ se rozumí jakékoli fyzické zařízení nebo nástroj spadající do kategorií energetické infrastruktury nacházející se v Unii nebo propojující Unii a jednu nebo více třetích zemí;

2) „komplexním rozhodnutím“ se rozumí konečné rozhodnutí nebo soubor rozhodnutí orgánu či orgánů členského státu, s výjimkou soudů či jiných soudních orgánů, které určují, zda má předkladatel projektu povolení pro výstavbu energetické infrastruktury k realizaci projektu společného zájmu, či nikoli, neboť má možnost zahájit nebo zadat a zahájit nezbytné stavební práce (dále jen „stav připravenosti k výstavbě“), aniž jsou dotčena jakákoli rozhodnutí přijatá v souvislosti se správním odvolacím řízením;

3) „projektem“ se rozumí jedno nebo více vedení, potrubí, zařízení, vybavení nebo instalací spadající do kategorií energetické infrastruktury;

4) „projektem společného zájmu“ se rozumí projekt, který je nezbytný pro provádění prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury stanovených v příloze I a který je uveden na unijním seznamu projektů společného zájmu uvedeném v článku 3;

5) „projektem ve společném zájmu“ se rozumí projekt, který podporuje Unie ve spolupráci s třetími zeměmi;

6) „problematickým místem energetické infrastruktury“ se rozumí omezení fyzických toků v určitém energetickém systému, které je způsobeno nedostatečnou přenosovou kapacitou, což zahrnuje mimo jiné absenci infrastruktury;

7) „předkladatelem projektu“ se rozumí:

   a) provozovatel přenosové soustavy, provozovatel distribuční soustavy či jiný provozovatel nebo investor rozvíjející projekt společného zájmu;

   b) existuje-li několik provozovatelů přenosové soustavy nebo provozovatelů distribuční soustavy či jiných provozovatelů nebo investorů či jejich skupiny, osoba s právní subjektivitou podle platného vnitrostátního práva, která byla určena na základě smluvního ujednání mezi nimi a která je způsobilá převzít zákonné povinnosti a finanční odpovědnost za strany smluvního ujednání;

8) „inteligentní elektrickou rozvodnou sítí“ se rozumí elektrická rozvodná síť, v níž může provozovatel sítě digitálně monitorovat činnost uživatelů, kteří jsou k síti připojeni, a informační a komunikační technologie (IKT) pro komunikaci se souvisejícími provozovateli sítí, výrobci, spotřebiteli a/nebo prozumenty, za účelem přenosu elektřiny udržitelným, nákladově efektivním a bezpečným způsobem;

9) „inteligentní plynárenskou sítí“ se rozumí plynárenská síť, která využívá inovativní digitální řešení s cílem nákladově efektivním způsobem integrovat různé nízkouhlíkové a obnovitelné zdrojů plynu v souladu s potřebami spotřebitelů a požadavky na kvalitu plynu a snížit tak

[46] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82.

uhlíkovou stopu související spotřeby plynu, umožnit vyšší podíl plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů a vytvořit vazby s dalšími nosiči energie a odvětvími;

10) „dotčenými orgány“ se rozumí orgány, které jsou podle vnitrostátního práva příslušné vydávat různá povolení a oprávnění související s plánováním, projektováním a výstavbou nemovitostí, včetně energetické infrastruktury;

11) „pracemi“ se rozumí nákup, dodávka a zavedení součástí, systémů a služeb, včetně softwaru, provádění rozvojových, stavebních a instalačních činností v souvislosti s projektem, přejímka zařízení a zahájení projektu;

12) „studiemi“ se rozumí činnosti potřebné pro přípravu provádění projektu, např. přípravné studie, studie proveditelnosti, hodnotící, ověřovací a validační studie, včetně softwaru, a jakákoli jiná technická podpůrná opatření, včetně opatření předcházejících úplnému vymezení a vypracování projektu a rozhodnutí o jeho financování, jako jsou obhlídky příslušných areálů a příprava finančního balíčku;

13) „vnitrostátním regulačním orgánem“ se rozumí vnitrostátní regulační orgán určený v souladu s čl. 39 odst. 1 směrnice 2009/73/ES nebo s čl. 57 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944;

14) „uvedením do provozu“ se rozumí proces uvádění určitého projektu do provozu poté, co byl vybudován;

15) „příslušnými vnitrostátními regulačními orgány“ se rozumí vnitrostátní regulační orgány v členských státech, na které má projekt významný pozitivní dopad;

16) „přizpůsobení se změně klimatu“ je proces, který zajišťuje, aby odolnost energetické infrastruktury vůči potenciálním nepříznivým dopadům změny klimatu byla zajištěna prostřednictvím posouzení klimatické zranitelnosti a rizik, a to i prostřednictvím příslušných adaptačních opatření.

KAPITOLA II

PROJEKTY SPOLEČNÉHO ZÁJMU A PROJEKTY VE SPOLEČNÉM ZÁJMU

Článek 3

Unijní seznam projektů společného zájmu a projektů ve společném zájmu

1. Zřizují se regionální skupiny (dále jen „skupiny“) uvedené v příloze II oddíle 1. Členství v každé skupině vychází z každého prioritního koridoru a oblasti a jejich příslušného zeměpisného pokrytí stanoveného v příloze I. Rozhodovací pravomoci ve skupinách přísluší členským státům a Komisi, která je pro tyto účely dále označována za rozhodovací orgán skupin.

Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 20, kterými doplní toto nařízení, pokud jde o oblast působnosti a skladbu prioritních koridorů a oblastí.

2. Každá skupina přijme svůj jednací řád s přihlédnutím k ustanovením přílohy III.

3. Rozhodovací orgán každé skupiny přijme regionální seznam navrhovaných projektů společného zájmu vypracovaný postupem stanoveným v příloze III oddíle 2 podle přínosu každého projektu k provádění prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury a podle toho, jak splňují kritéria stanovená v článku 4.

Při vypracovávání regionálního seznamu skupinou:

a) každý jednotlivý návrh projektu společného zájmu vyžaduje souhlas států, k jejichž území se projekt vztahuje; pokud určitý stát neposkytne svůj souhlas, řádně svůj postoj odůvodní dotčené skupině;

b) se zohlední poradenství poskytnuté Komisí, jehož cílem je, aby celkový počet projektů společného zájmu zůstal zvládnutelným.

4. Komise je zmocněna přijímat v souladu s článkem 20 tohoto nařízení akty v přenesené pravomoci, kterými pozmění přílohy tohoto nařízení s cílem stanovit unijní seznam projektů společného zájmu (dále jen „seznam Unie“), s výhradou druhého pododstavce článku 172 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Při výkonu své pravomoci Komise zajistí, aby byl tento seznam Unie přijímán každé dva roky, a to na základě regionálních seznamů přijatých rozhodovacími orgány skupin podle přílohy III oddílu 1 bodu 2 postupem stanoveným v odstavci 3 tohoto článku.

První seznam Unie podle tohoto nařízení se přijme nejpozději do 30. listopadu 2023.

5. Při přijímání seznamu Unie na základě regionálních seznamů Komise:

a) zajistí, aby obsahoval pouze ty projekty, které splňují kritéria uvedená v článku 4;

b) zajistí přeshraniční soudržnost, přičemž zohlední stanovisko Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) uvedené v příloze III oddíle 2 bodě 12;

c) zohlední stanoviska členských států uvedená v příloze III oddíle 2 bodě 9;

d) se zaměří na to, aby zůstal celkový počet projektů společného zájmu na seznamu Unie zvládnutelným.

6. Projekty společného zájmu zařazené na seznam Unie podle odstavce 4 tohoto článku v rámci kategorií energetické infrastruktury vymezených v příloze II bodě 1 písm. a), b), c) a e) se stanou nedílnou součástí příslušných regionálních investičních plánů podle článku 34 nařízení (EU) 2019/943 a článku 12 nařízení (ES) č. 715/2009 a příslušných vnitrostátních desetiletých plánů rozvoje sítě podle článku 51 směrnice (EU) 2019/944 a článku 22 směrnice 2009/73/ES a podle potřeby i dalších příslušných národních plánů infrastruktury. Těmto projektům je udělena nejvyšší možná priorita v rámci každého z těchto plánů. Tento odstavec se nepoužije na projekty ve společném zájmu.

Článek 4

Kritéria pro projekty společného zájmu a projekty ve společném zájmu

1. Projekty společného zájmu splňují tato obecná kritéria:

a) projekt je nezbytný pro zavedení nejméně jednoho z prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury;

b) potenciální celkový přínos projektu posouzeného podle příslušných kritérií uvedených v odstavci 3 převažuje nad jeho náklady, a to i v dlouhodobějším horizontu;

c) projekt splňuje alespoň jedno z těchto kritérií:

i) týká se alespoň dvou členských států, a to tak, že přímo překračuje hranice dvou nebo více členských států;

ii) nachází se na území jednoho členského státu a má výrazný přeshraniční dopad, jak je stanoveno v příloze IV bodě 1.

2. Projekty ve společném zájmu splňují tato obecná kritéria:

a) projekt významně přispívá k cílům Unie a třetích zemí v oblasti dekarbonizace a k udržitelnosti, včetně prostřednictvím integrace energie z obnovitelných zdrojů do sítě a přenosem energie z obnovitelných zdrojů do hlavních míst spotřeby a úložišť, a

b) potenciální celkový přínos projektu posouzeného podle příslušných kritérií uvedených v odstavci 3 převažuje nad jeho náklady, a to i v dlouhodobějším horizontu;

c) projekt se nachází na území nejméně jednoho členského státu a na území nejméně jedné třetí země a má výrazný přeshraniční dopad, jak je stanoveno v příloze IV bodě 2;

d) pokud jde o část nacházející se na území Unie, je projekt v souladu se směrnicemi 2009/73/ES a (EU) 2019/944, pokud spadá do kategorií infrastruktury popsaných v příloze II bodech 1 a 3;

e) dotčená třetí země nebo dotčené třetí země vykazuje nebo vykazují vysokou úroveň slaďování nebo sbližování právních předpisů na podporu celkových cílů politiky Unie, a to zejména s cílem zajistit:

i) dobře fungující vnitřní trh s energií;

ii) bezpečnost dodávek energie na základě spolupráce a solidarity;

iii) energetický systém, včetně výroby, přenosu a distribuce na cestě k dekarbonizaci v souladu s Pařížskou dohodou a cíli Unie v oblasti klimatu; a zejména zabránit úniku uhlíku;

f) dotčená třetí země nebo dotčené třetí země podporuje nebo podporují prioritní status projektu, jak je stanoven v článku 7, a zavazují se dodržovat podobný harmonogram pro zrychlené provádění a další politická a regulační podpůrná opatření, jaká platí pro projekty společného zájmu v Unii.

3. Na projekty společného zájmu spadající do zvláštních kategorií energetické infrastruktury se vztahují tato zvláštní kritéria:

a) pokud jde o projekty přenosu a skladování elektřiny spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovené v příloze II bodě 1 písm. a), b), c) a e), přispěje projekt významně k udržitelnosti prostřednictvím integrace energie z obnovitelných zdrojů do sítě a přenosem energie z obnovitelných zdrojů do hlavních míst spotřeby a úložišť a alespoň k jednomu z těchto zvláštních kritérií:

i) integrace trhu, mimo jiné odstraněním izolovanosti nejméně jednoho členského státu a omezením počtu problematických míst energetické infrastruktury; hospodářská soutěž a pružnost systému;

ii) zabezpečení dodávek energie, mimo jiné prostřednictvím interoperability, pružnosti systému, kybernetické bezpečnosti, vhodných propojení a bezpečného a spolehlivého provozu systému;

b) pokud jde o projekty inteligentních elektrických rozvodných sítí spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v příloze II bodě 1 písm. d), přispěje projekt přispívat k

udržitelnosti prostřednictvím integrace energie z obnovitelných zdrojů do sítě a alespoň ke dvěma z těchto zvláštních kritérií:

i) bezpečnost dodávek energie, mimo jiné prostřednictvím účinnosti a interoperability přenosu a distribuce elektřiny v každodenním provozu, předcházení přetížení sítě a integrace a zapojení uživatelů sítě;

ii) integrace trhu, mimo jiné prostřednictvím účinného provozu systému a využití propojovacích vedení;

iii) bezpečnost sítě, flexibilita a kvalita dodávek energie, mimo jiné prostřednictvím většího využívání inovací v oblasti vyrovnávání systému, kybernetické bezpečnosti, sledování, kontroly systému a opravy chyb;

c) pokud jde o projekty přepravy oxidu uhličitého spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II bodě 5, přispěje projekt významně ke každému z těchto zvláštních kritérií:

i) zamezení emisím oxidu uhličitého při zachování bezpečnosti dodávek energie;

ii) zvýšení odolnosti a bezpečnosti přepravy oxidu uhličitého;

iii) účinné využívání zdrojů na základě připojení více zdrojů a úložišť oxidu uhličitého přes společnou infrastrukturu a minimalizace environmentální zátěže a rizik;

d) pokud jde o vodíkové projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II bodě 3, přispěje projekt významně k udržitelnosti, mimo jiné snížením emisí skleníkových plynů, posílením zavádění vodíku z obnovitelných zdrojů a podporou variabilní výroby energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím nabídky řešení v oblasti pružnosti a/nebo skladování. Kromě toho projekt významně přispěje alespoň k jednomu z těchto zvláštních kritérií:

i) integrace trhu, mimo jiné propojením stávajících nebo nových vodíkových sítí členských států nebo jiným přispěním ke vzniku sítě pro přepravu a skladování vodíku pro celou Unii a zajištěním interoperability propojených systémů;

ii) zabezpečení dodávek energie a flexibility, mimo jiné prostřednictvím vhodných propojení a usnadnění bezpečného a spolehlivého provozu systému;

iii) hospodářská soutěž, mimo jiné umožněním přístupu pro více zdrojů dodávek energie a uživatelů sítě na transparentním a nediskriminačním základě.

e) pokud jde o elektrolyzéry spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v příloze II bodě 4, přispěje projekt významně ke každému z těchto zvláštních kritérií:

i) udržitelnost, mimo jiné snížením emisí skleníkových plynů a posílením využívání vodíku z obnovitelných zdrojů;

ii) zabezpečení dodávek energie, mimo jiné přispíváním k bezpečnému, účinnému a spolehlivému provozu systému nebo nabídkou řešení v oblasti skladování a/nebo flexibility, jako je reakce strany poptávky a vyrovnávací služby;

iii) usnadnění inteligentní integrace odvětví energetiky propojením různých nosičů energie a odvětví;

f) pokud jde projekty inteligentních plynárenských sítí spadající do kategorie energetické infrastruktury stanovené v příloze II bodě 2, přispěje projekt významně k udržitelnosti tím, že umožní a usnadní integraci plynů z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových plynů, jako je biometan nebo obnovitelný vodík, do rozvodných a přepravních plynárenských sítí za účelem snížení emisí skleníkových plynů. Kromě toho projekt významně přispěje alespoň k jednomu z těchto zvláštních kritérií:

i) bezpečnost sítě a kvalita dodávek, a to zlepšením účinnosti a interoperability přepravy a distribuce plynu v každodenním provozu sítě, mimo jiné řešením problémů vyplývajících ze vstřikování plynů různé kvality prostřednictvím zavádění inovativních technologií a kybernetické bezpečnosti;

ii) fungování trhu a služby zákazníkům;

iii) usnadnění inteligentní integrace odvětví energetiky vytvořením vazeb na jiné nosiče energie a odvětví a umožněním reakce strany poptávky.

4. Pokud jde o projekty spadající do kategorií energetické infrastruktury stanovených v příloze II bodech 1 až 4, jsou kritéria uvedená v bodě 3 tohoto článku posuzována v souladu s ukazateli stanovenými v příloze IV bodech 3 až 7.

5. Aby bylo usnadněno posouzení všech projektů, které by mohly být způsobilé jakožto projekty společného zájmu a které by mohly být zařazeny na regionální seznam, posoudí každá skupina transparentním a objektivním způsobem přínos každého projektu k provádění téhož prioritního koridoru nebo oblasti. Každá skupina vymezí svou metodu posouzení na základě celkového přínosu ke splnění kritérií uvedených v odstavci 3. Toto posouzení povede k seřazení projektů pro interní použití v rámci skupiny. Ani regionální seznam, ani seznam Unie neobsahují žádné řazení ani se řazení nepoužije pro žádný jiný účel, s výjimkou účelu uvedeného v příloze III oddíle 2 bodě 14.

Při posouzení projektů každá skupina řádně přihlédne k:

a) naléhavosti každého navrhovaného projektu z hlediska plnění cílů energetické politiky Unie spočívajících v dekarbonizaci, integraci trhu, hospodářské soutěži, udržitelnosti a bezpečnosti dodávek energie;

b) jejich komplementaritě s ohledem na ostatní navrhované projekty;

c) u navrhovaných projektů, které jsou v daném okamžiku projekty společného zájmu, k pokroku při provádění projektu a plnění povinností v oblasti předkládání zpráv a transparentnosti.

U projektů inteligentních elektrických rozvodných sítí a inteligentních plynárenských sítí, které spadají do kategorie energetické infrastruktury stanovené v příloze II bodě 1 písm. d) a bodě 2), se řazení týká projektů, které se dotýkají dvou stejných členských států, a náležitou pozornost je třeba věnovat rovněž počtu uživatelů, jež projekt ovlivní, roční spotřebě energie a podílu energie z jiných než nastavitelných zdrojů v oblasti pokryté těmito uživateli.

Článek 5

Provádění a sledování

1. Předkladatelé projektů vypracují pro projekty společného zájmu prováděcí plán, včetně harmonogramu pro:

a) studie proveditelnosti a přípravné studie, včetně studií v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a souladu s právními předpisy v oblasti životního prostředí a se zásadou „významně nepoškozovat“;

b) schválení vnitrostátními regulačními orgány nebo jakýmkoli jiným příslušným orgánem;

c) výstavbu a uvedení do provozu a

d) harmonogram udělení povolení podle čl. 10 odst. 5 písm. b).

2. Provozovatelé přenosových soustav, provozovatelé distribučních soustav a jiní provozovatelé vzájemně spolupracují, aby usnadnili rozvoj projektů společného zájmu ve své oblasti.

3. Agentura a dotčené skupiny sledují pokrok dosažený při provádění projektů společného zájmu a v případě potřeby vydávají doporučení s cílem usnadnit provádění projektů společného zájmu. Skupiny si mohou vyžádat další informace v souladu s odstavci 4, 5 a 6, svolávat jednání s příslušnými stranami a vybízet Komisi k ověření poskytnutých informací na místě.

4. Do dne 31. prosince každého roku následujícího po roce zařazení projektu společného zájmu na seznam Unie podle článku 3 předloží předkladatelé projektů příslušnému orgánu uvedenému v článku 8 výroční zprávu o každém projektu spadajícím do kategorií stanovených v příloze II bodech 1 až 4.

Tato zpráva uvede podrobnosti o:

a) pokroku dosaženém v oblasti rozvoje a výstavby projektu a jeho uvedení do provozu, zejména s ohledem na postupy při udělování povolení a konzultacích, jakož i na soulad s právními předpisy v oblasti životního prostředí, se zásadou, že projekt významně nepoškozuje životní prostředí, a o přijatých opatřeních pro přizpůsobení se změně klimatu;

b) případných zpožděních oproti prováděcímu plánu, důvodech těchto zpoždění a dalších nastalých obtížích;

c) ve vhodných případech o revidovaném plánu zaměřeném na překonání zpoždění.

5. Do 31. ledna každého roku předloží příslušné orgány uvedené v článku 8 agentuře a příslušné skupině zprávu uvedenou v odstavci 4 tohoto článku, doplněnou o informace o pokroku a případně o zpožděních při provádění projektů společného zájmu nacházejících se na jejich příslušném území z hlediska povolovacích postupů, a o důvodech těchto zpoždění. Příspěvek příslušných orgánů ke zprávě se jako takový jasně označí a vypracuje tak, aniž by měnil text uvedený předkladateli projektu.

6. Do dne 30. dubna každého roku, kdy má být přijat nový seznam Unie, předloží agentura skupinám konsolidovanou zprávu o projektech společného zájmu spadajících do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, v níž vyhodnotí dosažený pokrok a případně uvede doporučení, jak překonat nastalá zpoždění a obtíže. Tato konsolidovaná zpráva rovněž v souladu s článkem 5 nařízení (ES) č. 2019/942 vyhodnotí, zda dochází k důslednému provádění plánů rozvoje sítě pro celou Unii s ohledem na prioritní koridory a oblasti energetické infrastruktury.

7. Pokud se uvedení projektu společného zájmu do provozu opozdí oproti prováděcímu plánu, s výjimkou převažujících důvodů, za něž předkladatel projektu nenese odpovědnost, použijí se tato opatření:

a) pokud jsou opatření uvedená v čl. 51 odst. 7 písm. a), b) nebo c) směrnice (EU) 2019/944 a v čl. 22 odst. 7 písm. a), b) nebo c) směrnice 2009/73/ES použitelná podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, zajistí vnitrostátní regulační orgány uskutečnění investice;

b) pokud opatření vnitrostátních regulačních orgánů podle písmene a) nejsou použitelná, předkladatel projektu vybere třetí stranu, která bude projekt financovat nebo realizovat, a to

úplně nebo zčásti. Předkladatel projektu tak učiní předtím, než prodleva oproti datu uvedení do provozu obsaženému v prováděcím plánu překročí dva roky;

c) pokud není vybrána třetí strana v souladu s písmenem b), jmenuje členský stát, nebo pokud tak členský stát stanovil vnitrostátní regulační orgán do dvou měsíců od uplynutí lhůty uvedené v písmenu b) třetí stranu, která bude financovat nebo realizovat projekt a kterou předkladatel projektu akceptuje;

d) pokud je zpoždění oproti datu uvedení do provozu uvedenému v prováděcím plánu delší než dva roky a dva měsíce, může Komise – za předpokladu, že s tím dotčené členské státy souhlasí a plně s ní spolupracují – vyhlásit výzvu k předkládání návrhů na výstavbu projektu podle dohodnuté časové osy otevřenou pro všechny třetí strany schopné stát se předkladatelem projektů;

e) pokud se použijí písmena c) nebo d), poskytne provozovatel soustavy, v jehož oblasti se investice nachází, provozovatelům nebo investorům uskutečňujícím investici nebo třetí straně veškeré informace nutné pro uskutečnění investice, připojí nová aktiva k přenosové síti a obecně vyvine co největší úsilí na usnadnění provedení investice a bezpečného, spolehlivého a účinného provozu a údržby projektu společného zájmu.

8. Projekt společného zájmu může být odstraněn ze seznamu Unie v souladu s postupem stanoveným v čl. 3 odst. 4, pokud bylo jeho zařazení na tento seznam založeno na nesprávných informacích, které byly rozhodujícím faktorem pro toto zařazení, nebo pokud nevyhovuje stávajícímu právu Unie.

9. Projekty, které již nejsou na seznamu Unie, ztrácejí veškerá práva a povinnosti spojené se statusem projektu společného zájmu na základě tohoto nařízení.

Projekt, který již není uveden na seznamu Unie, avšak příslušný orgán již u něj přijal k přezkoumání příslušnou dokumentaci k žádosti, si zachovává práva a povinnosti vyplývající z kapitoly III, s výjimkou případů, kdy již projekt není na seznamu z důvodů uvedených v odstavci 8.

10. Tímto článkem není dotčena jakákoli finanční pomoc Unie poskytnutá projektu společného zájmu před jeho vyřazením ze seznamu Unie.

Článek 6

Evropští koordinátoři

1. Nastanou-li při provádění projektu společného zájmu závažné obtíže, může Komise po dohodě s dotčenými členskými státy jmenovat evropského koordinátora na dobu až jednoho roku; toto období lze dvakrát prodloužit.

2. Evropský koordinátor:

a) podporuje projekty, pro které byl jmenován evropským koordinátorem, a přeshraniční dialog mezi předkladateli projektu a všemi dotčenými zúčastněnými stranami;

b) pomáhá všem stranám podle potřeby při konzultacích s dotčenými zúčastněnými stranami a při získávání nezbytných povolení pro projekty;

c) ve vhodných případech radí předkladatelům projektu v otázkách jeho financování;

d) zajistí odpovídající podporu a strategické řízení ze strany dotčených členských států při přípravě a provádění projektů;

e) předkládá každoročně a ve vhodných případech rovněž po dokončení svého mandátu Komisi zprávu o pokroku projektů a o jakýchkoli obtížích a překážkách, které by mohly

významně oddálit datum uvedení projektů do provozu. Komise tuto zprávu předá Evropskému parlamentu a dotčeným skupinám.

3. Evropský koordinátor je vybírán na základě svých zkušeností se specifickými úkoly, které mu jsou v rámci dotčených projektů přiděleny.

4. Rozhodnutí o jmenování evropského koordinátora stanoví podmínky s podrobným vymezením doby trvání mandátu, konkrétních úkolů a termínů a příslušné metodiky, kterou je třeba dodržovat. Úsilí vynaložené na koordinaci je přiměřené složitosti projektů a odhadovaným nákladům na projekty.

5. Dotyčné členské státy v plné míře spolupracují s evropským koordinátorem při plnění úkolů uvedených v odstavcích 2 a 4.

KAPITOLA III

UDĚLOVÁNÍ POVOLENÍ A ÚČAST VEŘEJNOSTI

Článek 7

„Prioritní status“ projektů společného zájmu

1. Přijetí seznamu Unie určuje pro účely veškerých rozhodnutí vydaných v průběhu povolovacího postupu nezbytnost těchto projektů z hlediska energetické politiky bez ohledu na přesné umístění, trasu či technologii projektu.

2. Za účelem zajištění účinného administrativního zpracování dokumentace žádostí týkajících se projektů společného zájmu zajistí předkladatelé projektu a všechny dotčené orgány, aby byla tato dokumentace vyřízena nejrychlejším možným způsobem.

3. Aniž jsou dotčeny povinnosti vyplývající z práva Unie, existuje-li tento status ve vnitrostátním právu, je projektům společného zájmu přiznáno postavení nejvyššího možného národního významu a při povolovacích postupech, včetně územního plánovaní, pokud tak stanoví vnitrostátní právo, a posuzování dopadů na životní prostředí v rámci těchto postupů, je s nimi náležitě nakládáno, a to v takovém případě a do takové míry, do níž je toto nakládání určeno vnitrostátním právem platným pro příslušný typ energetické infrastruktury.

4. Veškeré postupy řešení sporů, soudní řízení, odvolání a opravné prostředky týkající se projektů společného zájmu u vnitrostátních soudů, tribunálů, panelů, včetně mediace nebo rozhodčího řízení, pokud existují ve vnitrostátním právu, se považují za bezodkladné v souladu s postupy pro naléhavé případy stanovenými ve vnitrostátním právu.

5. Členské státy při řádném zohlednění stávajících pokynů vydaných Komisí pro zjednodušení postupů posuzování vlivů projektů společného zájmu na životní prostředí posoudí, která legislativní a nelegislativní opatření jsou nezbytná pro zjednodušení postupů posuzování vlivů na životní prostředí a pro zajištění jejich soudržného uplatňování, a o výsledku informují Komisi.

6. Do dne [1. září 2022] přijmou členské státy nelegislativní opatření, která určily podle odstavce 5.

7. Do dne [1. ledna 2023] přijmou členské státy legislativní opatření, která určily podle odstavce 5. Těmito opatřeními nejsou dotčeny povinnosti vyplývající z práva Unie.

8. Pokud jde o důsledky pro životní prostředí, kterými se zabývá čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS a čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES, jsou projekty společného zájmu považovány z hlediska energetické politiky za projekty ve veřejném zájmu a lze je považovat za projekty v „převažujícím veřejném zájmu“ za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky uvedené v těchto směrnicích.

Je-li v souladu se směrnicí 92/43/EHS vyžadováno stanovisko Komise, Komise a příslušný orgán uvedený v článku 9 tohoto nařízení zajistí, aby rozhodnutí týkající se převažujícího veřejného zájmu projektu bylo přijato ve lhůtě stanovené v čl. 10 odst. 1 tohoto nařízení.

Článek 8

Organizace povolovacího postupu

1. Nejpozději do dne [1. ledna 2022] každý členský stát aktualizuje určení jednoho příslušného vnitrostátního orgánu, který odpovídá za usnadňování a koordinaci povolovacího postupu pro projekty společného zájmu.

2. U projektu společného zájmu nebo konkrétní kategorie projektů společného zájmu mohou být odpovědnost příslušného orgánu uvedeného v odstavci 1 a/nebo související úkoly přeneseny na jiný orgán nebo mohou být jiným orgánem vykonány, a to za předpokladu, že:

a) příslušný orgán informuje Komisi o tomto přenesení a informace o něm je zveřejněna buď příslušným orgánem, nebo předkladatelem projektu na internetové stránce uvedené v čl. 9 odst. 7;

b) pouze jeden orgán je odpovědný za projekt společného zájmu, je jediným kontaktním místem pro předkladatele projektu v procesu vedoucímu ke komplexnímu rozhodnutí pro daný projekt společného zájmu a koordinuje předkládání veškerých příslušných dokumentů a informací.

Příslušný orgán si může ponechat odpovědnost za stanovení časových lhůt, aniž by tím byly dotčeny časové lhůty stanovené v článku 10.

3. Aniž jsou dotčeny příslušné požadavky podle mezinárodního práva a práva Unie, příslušný orgán usnadní vydání komplexního rozhodnutí. Komplexní rozhodnutí je konečným dokladem o tom, že projekt společného zájmu dosáhl stavu připravenosti k výstavbě a v tomto ohledu neexistují žádné jiné požadavky na další povolení nebo oprávnění. Komplexní rozhodnutí se vydává ve lhůtě uvedené v čl. 10 odst. 1 a 2 a podle jednoho z následujících systémů:

a) integrovaný systém : komplexní rozhodnutí, které vydá příslušný orgán, je jediným právně závazným rozhodnutím vyplývajícím ze zákonného povolovacího postupu. Jsou-li projektem dotčeny další orgány, mohou v souladu s vnitrostátním právem vyjádřit svůj názor ve formě vstupu do daného řízení a příslušný orgán ho zohlední;

b) koordinovaný systém : komplexní rozhodnutí zahrnuje více jednotlivých právně závazných rozhodnutí vydaných několika dotčenými orgány, jež jsou koordinovány příslušným orgánem. Příslušný orgán může zřídit pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeny všechny dotčené orgány, s cílem vypracovat harmonogram udělování povolení v souladu s čl. 10 odst. 4 písm. b) a sledovat a koordinovat jeho provádění. Příslušný orgán na základě konzultací s dalšími dotčenými orgány, případně v souladu s vnitrostátním právem, a aniž by byly dotčeny časové lhůty stanovené v souladu s článkem 10, stanoví pro každé jednotlivé rozhodnutí přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí. Příslušný orgán může přijmout jednotlivé rozhodnutí v zastoupení jiného dotčeného vnitrostátního orgánu, pokud tento orgán nevydá toto

rozhodnutí ve stanovené lhůtě a pokud toto zpoždění nelze dostatečně odůvodnit nebo pokud tak stanoví vnitrostátní právo, a v rozsahu, který je v souladu s právem Unie, se může příslušný orgán domnívat, že jiný vnitrostátní dotčený orgán buď projekt schválil, nebo zamítl, pokud rozhodnutí daného orgánu není vydáno ve stanovené lhůtě. Pokud tak stanoví vnitrostátní právo, nemusí příslušný orgán na jednotlivé rozhodnutí jiného vnitrostátního orgánu brát zřetel, domnívá-li se, že rozhodnutí není dostatečně podloženo základními podklady předloženými dotčeným vnitrostátním orgánem; příslušný orgán v tom případě zajistí dodržování příslušných požadavků podle mezinárodního práva a práva Unie a své rozhodnutí řádně odůvodní;

c) systém spolupráce : přijetí komplexního rozhodnutí koordinuje příslušný orgán. Příslušný orgán na základě konzultací s dalšími dotčenými orgány, případně v souladu s vnitrostátním právem, a aniž by byly dotčeny časové lhůty stanovené v souladu s článkem 10, stanoví pro každé jednotlivé rozhodnutí přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí. Sleduje dodržování časových lhůt dotčenými orgány.

Pravomoc dotčených orgánů by mohla být buď začleněna do pravomoci příslušného vnitrostátního orgánu určeného v souladu s čl. 8 odst. 1, nebo by si orgány do určité míry mohly zachovat svou nezávislou pravomoc v souladu s příslušným povolovacím režimem, který členský stát zvolil v souladu s tímto odstavcem s cílem usnadnit vydávání komplexního rozhodnutí a odpovídajícím způsobem spolupracovat s příslušným vnitrostátním orgánem.

Pokud dotčený orgán neočekává, že jednotlivé rozhodnutí vydá ve stanovené lhůtě, neprodleně o tom informuje příslušný orgán a toto zpoždění řádně odůvodní. Následně příslušný orgán stanoví další lhůtu, ve které musí být dané jednotlivé rozhodnutí vydáno, přičemž stále dodržuje celkové lhůty stanovené v článku 10.

S uznáním vnitrostátních specifik v plánování a povolovacích postupech mohou členské státy volit mezi třemi systémy uvedenými v prvním pododstavci písm. a), b) a c) s cílem usnadnit a koordinovat své postupy a zvolí provedení nejúčinnějšího systému. Pokud členský stát zvolí systém spolupráce, uvědomí Komisi o důvodech své volby.

4. Členské státy mohou použít různé systémy stanovené v odstavci 3 na projekty společného zájmu na souši i na moři.

5. Pokud projekt společného zájmu vyžaduje, aby bylo rozhodnutí přijato ve dvou nebo více členských státech, přijmou dané příslušné orgány veškerá nezbytná opatření umožňující jejich vzájemnou účinnou a efektivní spolupráci a koordinaci včetně opatření uvedených v čl. 10 odst. 5. Členské státy usilují o zajištění společných postupů, zejména pokud jde o posouzení dopadů na životní prostředí.

6. Do dne [31. července 2022] a pro každou konkrétní regionální skupinu podle prioritních koridorů mořských sítí vymezených v příloze I příslušné vnitrostátní orgány členských států, které náleží do příslušné skupiny, společně zřídí pro předkladatele projektu jednotná kontaktní místa, tzv. „jednotná mořská kontaktní místa“, která budou odpovídat za usnadnění a koordinaci povolovacího postupu pro projekty společného zájmu týkající se mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů, přičemž zohlední i potřebu koordinace mezi povolovacím postupem pro energetickou infrastrukturu a povolovacím postupem pro výrobní zařízení. Jednotná kontaktní místa na moři fungují

jako úložiště stávajících studií a plánů týkajících se přímořských oblastí s cílem usnadnit povolovací postup jednotlivých projektů společného zájmu a koordinovat vydávání komplexních rozhodnutí pro tyto projekty ze strany příslušných vnitrostátních orgánů. Každá regionální skupina pro každý prioritní koridor mořských sítí za pomoci příslušných vnitrostátních orgánů v členských státech patřících do dané skupiny zřídí jednotná kontaktní místa na moři v závislosti na regionálních zvláštnostech a zeměpisné poloze a určí jejich umístění, přidělování zdrojů a konkrétní pravidla jejich činnosti.

Článek 9

Transparentnost a účast veřejnosti

1. Do dne [1. května 2023] členský stát nebo příslušný orgán, případně ve spolupráci s jinými dotčenými orgány, zveřejní aktualizovanou příručku postupů upravujících povolovací postup, který se vztahuje na projekty společného zájmu, jež bude zahrnovat alespoň údaje upřesněné v příloze XI bodě 1. Příručka není právně závazná, ale může odkazovat na příslušné právní předpisy nebo je citovat. Příslušné vnitrostátní orgány při vypracovávání příručky postupů koordinují a hledají synergie se sousedními zeměmi.

2. Aniž jsou dotčeny požadavky environmentálního práva a jakékoli požadavky podle Aarhuské úmluvy, úmluvy z Espoo a příslušného práva Unie, dodržují všechny strany, které se podílejí na povolovacím postupu, zásady pro účast veřejnosti stanovené v příloze VI bodě 3.

3. Předkladatel projektu v orientační lhůtě tří měsíců od zahájení povolovacího postupu podle článku 10 odst. 1 písm. a) vypracuje a předloží příslušnému orgánu koncepci účasti veřejnosti v návaznosti na postup nastíněný v příručce uvedené v odstavci 1 a v souladu s obecnými zásadami uvedenými v příloze VI. Příslušný orgán požádá o změny nebo koncepci účasti veřejnosti schválí do tří měsíců od obdržení. V tom případě příslušný orgán uváží jakoukoli formu účasti veřejnosti a konzultací s ní, které se uskuteční před zahájením povolovacího postupu, v rozsahu, v němž tato účast a konzultace veřejnosti splňují požadavky tohoto článku.

Pokud má předkladatel projektu v úmyslu provést podstatné změny ve schválené koncepci, informuje o tom příslušný orgán. V tom případě může příslušný orgán požadovat úpravy.

4. Pokud to již nepožaduje vnitrostátní právo na základě stejných nebo vyšších standardů, uskuteční předkladatel projektu, případně příslušný orgán, pokud tak stanoví vnitrostátní právo, před podáním konečné a kompletní dokumentace žádosti příslušnému orgánu podle článku 10 odst. 1 písm. a) alespoň jednu veřejnou konzultaci. Touto veřejnou konzultací není dotčena žádná veřejná konzultace, jež má být uskutečněna po předložení žádosti o povolení podle čl. 6 odst. 2 směrnice 2011/92/EU. Veřejná konzultace informuje zúčastněné strany uvedené v příloze VI bodě 3 písm. a) o daném projektu v rané fázi a pomůže určit nejvhodnější umístění nebo dráhu, a to i s ohledem na odpovídající aspekty daného projektu v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, a příslušné otázky, které bude třeba v dokumentaci žádosti řešit. Veřejná konzultace splňuje minimální požadavky stanovené v příloze VI bodě 5. Předkladatel projektu zveřejní na internetových stránkách podle odstavce 7 tohoto článku zprávu s vysvětlením, jak byla zohledněna stanoviska vyjádřená při veřejných konzultacích, v níž uvede, jaké změny byly provedeny, pokud jde o místo, dráhu a návrh projektu, nebo zdůvodní, proč tato stanoviska nebyla zohledněna.

Předkladatel projektu vypracuje před podáním dokumentace žádosti zprávu shrnující výsledky činností souvisejících s účastí veřejnosti, včetně činností, které se uskutečnily před zahájením povolovacího postupu.

Předkladatel projektu předloží zprávy podle prvního a druhého pododstavce společně s dokumentací žádosti příslušnému orgánu. Komplexní rozhodnutí náležitě zohlední výsledky těchto zpráv.

5. U přeshraničních projektů zahrnujících dva nebo více členských států se veřejné konzultace podle odstavce 4 v každém z dotčených členských států uskuteční nejpozději do dvou měsíců ode dne, kdy byla zahájena první veřejná konzultace.

6. U projektů s pravděpodobnými významnými přeshraničními dopady v jednom nebo více sousedících členských státech, kde je použitelný článek 7 směrnice 2011/92/EU a úmluva z Espoo, jsou příslušné informace poskytnuty příslušnému orgánu dotčených sousedících členských států. Příslušný orgán dotčených sousedících členských států uvede, případně v rámci oznamovacího postupu, zda si on nebo jakýkoli další dotčený orgán přeje podílet se na příslušných postupech veřejné konzultace.

7. Předkladatel projektu zřídí a pravidelně aktualizuje specializované internetové stránky projektu s příslušnými informacemi o projektu společného zájmu, propojené s internetovými stránkami Komise a platformou pro transparentnost uvedenou v článku 23 a splňující požadavky uvedené v příloze VI bodě 6. Obchodně citlivé informace jsou považovány za důvěrné.

Předkladatelé projektu příslušné informace rovněž zveřejní prostřednictvím dalších vhodných informačních prostředků volně přístupných veřejnosti.

Článek 10

Délka a realizace povolovacího postupu

1. Povolovací postup se skládá ze dvou postupů:

a) postup před podáním žádosti, který zahrnuje období mezi zahájením povolovacího postupu a přijetím předložené dokumentace žádosti příslušným orgánem, proběhne v orientační době dvou let.

Součástí postupu před podáním žádosti je dle potřeby vypracování veškerých zpráv předkladatelů projektu o vlivech na životní prostředí, včetně dokumentace týkající se přizpůsobení se změně klimatu.

Pro účely stanovení začátku povolovacího postupu zašlou předkladatelé projektu příslušnému orgánu dotčených členských států písemné oznámení o projektu, které obsahuje přiměřeně podrobný popis projektu. Nejpozději do tří měsíců od přijetí tohoto oznámení příslušný orgán, a to i jménem jiných dotčených orgánů, toto oznámení písemně uzná nebo zamítne, domnívá-li se, že projekt není pro zahájení povolovacího postupu dostatečně zralý. V případě zamítnutí příslušný orgán své rozhodnutí odůvodní i jménem dalších dotčených orgánů. Datum podpisu potvrzení o přijetí tohoto oznámení příslušným orgánem označuje začátek povolovacího postupu. Pokud se jedná o dva nebo více členských států, označuje začátek povolovacího postupu datum posledního potvrzení o přijetí tohoto oznámení vydaného dotčeným příslušným orgánem.

Příslušné orgány zajistí, aby byl povolovací postup urychlen v souladu s touto kapitolou pro každou kategorii projektů společného zájmu. Za tímto účelem příslušné orgány upraví své požadavky na zahájení povolovacího postupu a přijetí předložené dokumentace žádosti, tak aby byly vhodné pro projekty, které mohou vzhledem ke své povaze nebo menšímu rozsahu vyžadovat méně povolení a schválení pro dosažení fáze připravenosti k výstavbě, a proto u nich nemusí být zapotřebí výhoda postupu před podáním žádosti. Tyto menší projekty mohou zahrnovat inteligentní plynárenské a elektrické rozvodné sítě a elektrolyzéry;

b) zákonný povolovací postup, který zahrnuje dobu uplynulou mezi datem přijetí podané dokumentace žádosti a vydáním komplexního rozhodnutí, nepřekročí jeden rok a šest měsíců. Pokud to členské státy považují za vhodné, mohou stanovit kratší lhůtu.

2. Příslušný orgán zajistí, že doba trvání obou postupů uvedených v odstavci 1 celkově nepřekročí dobu tří let a šesti měsíců. Pokud se však příslušný orgán domnívá, že se jeden nebo oba z těchto dvou postupů povolovacího postupu nedokončí ve lhůtách stanovených v odstavci 1, může před jejich uplynutím a v každém jednotlivém případě rozhodnout a prodloužit jednu nebo obě lhůty o maximálně devět měsíců pro oba postupy dohromady.

V tom případě příslušný orgán informuje dotčenou skupinu a předloží jí opatření, která byla či mají být přijata pro dokončení povolovacího postupu s nejmenším možným zpožděním. Skupina může požádat příslušný orgán, aby jí pravidelně podával zprávy o pokroku dosaženém v tomto směru.

3. Před zahájením povolovacího postupu v souladu s tímto článkem příslušné orgány při udělování povolení zohlední veškeré platné provedené studie a povolení nebo oprávnění vydaná pro daný projekt společného zájmu a ty již nebudou dále vyžadovány.

4. V členských státech, v nichž určení trasy nebo umístění provedené výhradně pro zvláštní účel plánovaného projektu, včetně plánování zvláštních koridorů pro síťové infrastruktury, nemůže být zahrnuto do procesu vedoucího ke komplexnímu rozhodnutí, odpovídající rozhodnutí se přijme v samostatné lhůtě šesti měsíců, počínaje datem předložení konečné a kompletní dokumentace žádosti předkladatelem.

V tom případě bude prodloužená časová lhůta uvedená v odstavci 2 omezena na šest měsíců, včetně postupu stanoveného podle tohoto odstavce.

5. Postup před podáním žádosti je složen z těchto kroků:

a) po přijetí oznámení podle odst. 1 písm. a) příslušný orgán na základě kontrolního seznamu uvedeného v příloze VI bodě 1 písm. e) a v úzké spolupráci s ostatními dotčenými orgány, případně na základě návrhu předkladatele projektu, určí rozsah zpráv a dokumentů a úroveň podrobnosti informací, které má předkladatel projektu předložit v rámci dokumentace žádosti o komplexní rozhodnutí;

b) příslušný orgán vypracuje v úzké spolupráci s předkladatelem projektu a s ostatními dotčenými orgány a s ohledem na výsledky činností provedených podle písmene a) podrobný harmonogram povolovacího postupu v souladu s pokyny uvedenými v příloze VI bodě 2.

U přeshraničních projektů zahrnujících dva nebo více členských států příslušné orgány dotčených členských států ve vzájemné koordinaci vypracují společný rozpis, v němž sladí své harmonogramy;

c) po obdržení návrhu dokumentace žádosti si příslušný orgán v případě potřeby vlastním jménem nebo jménem dalších dotčených orgánů vyžádá od předkladatele projektu doplnění chybějících informací týkajících se požadovaných prvků uvedených v písmenu a). Příslušný orgán písemně potvrdí přezkum žádosti do tří měsíců od předložení chybějících informací. Požádat o dodatečné informace lze pouze tehdy, pokud je to odůvodněno novými okolnostmi.

6. Předkladatel projektu zajistí, aby byla dokumentace žádosti úplná a odpovídající a v rámci postupu před podáním žádosti co nejdříve požádá o stanovisko v této věci příslušný orgán. Předkladatel projektu plně spolupracuje s příslušným orgánem na dodržení lhůt a splnění podrobného harmonogramu podle odst. 5 písm. b).

7. Příslušné orgány zajistí, aby jakékoli legislativní změny provedené během povolovacího postupu neovlivnily dobu trvání žádného povolovacího postupu zahájeného před vstupem těchto změn v platnost.

8. Lhůtami stanovenými tímto článkem nejsou dotčeny ani povinnosti vyplývající z mezinárodního práva a práva Unie, ani správní odvolací řízení a opravné prostředky před soudem nebo jiným soudním orgánem.

KAPITOLA IV

MEZIODVĚTVOVÉ PLÁNOVÁNÍ INFRASTRUKTURY

Článek 11

Analýza nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři

1. Do dne [16. listopadu 2022] Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav („síť ENTSO pro elektřinu“) a Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav („síť ENTSO pro zemní plyn“) zveřejní a předloží členským státům, Komisi a agentuře své příslušné metodiky harmonizované analýzy nákladů a přínosů energetického systému v celé šíři, včetně modelování sítě a trhu, na úrovni EU u projektů společného zájmu, které spadají do kategorií stanovených v příloze II bodě 1 písm. a), b), c) a e) a v příloze II bodě 3.

Tyto metodiky se použijí pro přípravu každého následujícího desetiletého plánu rozvoje sítě pro celou Unii vyvinutého sítí ENTSO pro elektřinu nebo sítí ENTSO pro zemní plyn podle článku 8 nařízení (ES) č. 715/2009 a článku 30 nařízení (EU) 2019/943. Tyto metodiky jsou zpracovány v souladu se zásadami stanovenými v příloze V a jsou v souladu s pravidly a ukazateli stanovenými v příloze IV.

Před předložením svých metodik uspořádá síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn rozsáhlé konzultace, jichž se zúčastní alespoň organizace zastupující všechny příslušné zúčastněné strany, včetně subjektu pro provozovatele distribučních soustav v Unii, všechny příslušné zúčastněné strany v oblasti vodíku, a pokud to bude považováno za vhodné, vnitrostátní regulační orgány a další vnitrostátní orgány.

2. Do tří měsíců ode dne obdržení metodik spolu se vstupy získanými v rámci konzultace a zprávou o tom, jak byly tyto informace zohledněny, poskytne agentura stanovisko síti ENTSO pro elektřinu, síti ENTSO pro zemní plyn, členským státům a Komisi a zveřejní je na svých internetových stránkách.

3. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn tyto metodiky aktualizují, přičemž náležitě zohlední stanovisko agentury uvedené v odstavci 2, a předloží je Komisi k vyjádření stanoviska.

4. Do tří měsíců ode dne obdržení aktualizovaných metodik předloží Komise své stanovisko síti ENTSO pro elektřinu a síti ENTSO pro zemní plyn.

5. Nejpozději do tří měsíců ode dne obdržení stanoviska Komise podle odstavce 4 upraví síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn své metodiky, a to s řádným přihlédnutím ke stanovisku Komise, a předloží je Komisi ke schválení.

6. Pokud jsou změny metodik považovány za doplňkové a neovlivňují definici přínosů, nákladů a jiných příslušných parametrů nákladů a přínosů, jak jsou vymezeny v nejnovější metodice analýzy nákladů a přínosů energetického systému schválené Komisí, síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn přizpůsobí své příslušné metodiky, přičemž náležitě zohlední stanovisko agentury, jak je uvedeno v odstavci 2, a předloží metodiky agentuře ke schválení.

7. Souběžně s tím předloží síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn Komisi dokument uvádějící důvody navrhovaných aktualizací a důvody, proč jsou tyto aktualizace považovány za

doplňkové. Pokud Komise usoudí, že tyto aktualizace nejsou doplňkové, požádá písemně síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn o předložení těchto metodik. V tom případě se použije postup popsaný v odstavcích 2 až 5.

8. Do dvou týdnů od schválení agenturou nebo Komisí v souladu s odstavci 5 a 6 zveřejní síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn své příslušné metodiky na svých internetových stránkách. Zveřejní příslušné vstupní údaje a další příslušné údaje o síti, toku zatížení a trhu v dostatečně přesné podobě podle vnitrostátního práva a příslušných dohod o mlčenlivosti.

9. Metodiky se pravidelně aktualizují a zdokonalují postupem podle odstavců 1 až 6. Agentura může z vlastní iniciativy nebo na základě řádně odůvodněné žádosti vnitrostátních regulačních orgánů nebo zúčastněných stran a po formální konzultaci s organizacemi zastupujícími všechny příslušné zúčastněné strany a s Komisí o tyto aktualizace a zdokonalení požádat na základě řádného odůvodnění a v řádné lhůtě. Agentura zveřejní žádosti vnitrostátních regulačních orgánů nebo zúčastněných stran a všechny příslušné dokumenty, které nejsou citlivé z obchodního hlediska, vedoucí k žádosti agentury o aktualizaci nebo zdokonalení.

10. Každé tři roky agentura stanoví a zveřejní soubor ukazatelů a odpovídajících referenčních hodnot pro srovnání jednotkových investičních nákladů u srovnatelných projektů kategorií infrastruktury uvedených v příloze II bodech 1 a 3. Tyto referenční hodnoty mohou síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn použít k analýzám nákladů a přínosů prováděným pro následné desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii. První z těchto ukazatelů se zveřejní do dne [1. listopadu 2022].

11. Do dne [31. prosince 2023] předloží síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn společně Komisi a agentuře konzistentní a vzájemně propojený model trhu s energií, který zahrne infrastrukturu pro přenos a přepravu elektřiny, zemního plynu a vodíku, jakož i skladování, LNG a elektrolyzéry, a bude pokrývat prioritní koridory a oblasti energetické infrastruktury vymezené v souladu se zásadami stanovenými v příloze V.

12. Konzistentní a vzájemně propojený model uvedený v odstavci 11 zahrnuje alespoň vzájemné vazby příslušných odvětví ve všech fázích plánování infrastruktury, konkrétně scénáře, zjišťování nedostatků v infrastruktuře, a to zejména pokud jde o přeshraniční kapacity, a posouzení projektů.

13. Poté, co Komise schválí konzistentní a vzájemně propojený model podle odstavce 11 postupem stanoveným v odstavcích 1 až 6, se model zahrne do metodik uvedených v odstavci 1.

Článek 12

Scénáře pro desetileté plány rozvoje sítě

1. Do dne [31. července 2022] agentura po provedení rozsáhlé konzultace za účasti Komise a alespoň organizací zastupujících všechny příslušné zúčastněné strany, včetně sítě ENTSO pro elektřinu, sítě ENTSO pro zemní plyn, subjektu provozovatelů distribučních soustav v Unii a příslušných zúčastněných stran v odvětví vodíku zveřejní rámcové pokyny pro společné scénáře, které vypracují síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn. Tyto pokyny se budou pravidelně aktualizovat dle potřeby.

Pokyny zahrnou zásadu „energetická účinnost v první řadě“ a zajistí, aby základní scénáře sítě ENTSO pro elektřinu a sítě ENTSO pro zemní plyn byly plně v souladu s nejnovějšími střednědobými a dlouhodobými cíli Evropské unie v oblasti dekarbonizace a s nejnovějšími dostupnými scénáři Komise.

2. Při vypracovávání společných scénářů, které mají být použity pro desetileté plány rozvoje sítě pro celou Unii, se síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn řídí rámcovými pokyny agentury.

3. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn vyzvou organizace zastupující všechny příslušné zúčastněné strany, včetně subjektu provozovatelů distribučních soustav v Unii a všech příslušných zúčastněných stran z odvětví vodíku, aby se podílely na procesu vypracování scénářů.

4. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn zveřejní návrh zprávy o společných scénářích a předloží jej agentuře a Komisi k vyjádření stanoviska.

5. Do tří měsíců ode dne obdržení návrhu zprávy o společných scénářích spolu se vstupy získanými v rámci konzultace a zprávou o tom, jak byly tyto informace zohledněny, poskytne agentura stanovisko síti ENTSO pro elektřinu, síti ENTSO pro zemní plyn a Komisi.

6. Komise s náležitým ohledem na stanovisko agentury vymezené v odstavci 5 předloží své stanovisko síti ENTSO pro elektřinu a síti ENTSO pro zemní plyn.

7. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn v souladu se stanoviskem Komise upraví svou zprávu o společných scénářích, přičemž náležitě zohlední stanovisko agentury, a předloží aktualizovanou zprávu Komisi ke schválení.

8. Do dvou týdnů od schválení zprávy o společných scénářích Komisí v souladu s odstavcem 7 zveřejní síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn svou zprávu o společných scénářích na svých internetových stránkách. Příslušné vstupní a výstupní údaje zveřejní v dostatečně přesné podobě, přičemž náležitě zohlední vnitrostátní právní předpisy a příslušné dohody o mlčenlivosti.

Článek 13

Zjišťování nedostatků v infrastruktuře

1. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn každé dva roky zveřejní a předloží Komisi a agentuře zprávy o nedostatcích v infrastruktuře vypracované v rámci desetiletých plánů rozvoje sítě pro celou Unii.

Při posuzování nedostatků v infrastruktuře síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn uplatní zásadu „energetická účinnost v první řadě“ a budou přednostně zvažovat všechna příslušná řešení nesouvisející s infrastrukturou s cílem řešit zjištěné nedostatky.

Před předložením svých příslušných zpráv provedou síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn rozsáhlé konzultace za účasti všech příslušných zúčastněných stran, včetně subjektu provozovatelů distribučních soustav v Unii a všech příslušných zúčastněných stran z odvětví vodíku a všech zástupců členských států v prioritních koridorech vymezených v příloze I.

2. Síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn předloží svůj návrh zprávy o nedostatcích v infrastruktuře agentuře a Komisi k vyjádření stanoviska.

3. Do tří měsíců ode dne obdržení zprávy o nedostatcích v infrastruktuře spolu se vstupy získanými v rámci konzultací a zprávou o tom, jak byly tyto informace zohledněny, poskytne agentura stanovisko síti ENTSO pro elektřinu, síti ENTSO pro zemní plyn a Komisi.

4. Komise s ohledem na stanovisko agentury podle odstavce 3 vypracuje a předloží své stanovisko síti ENTSO pro elektřinu nebo síti ENTSO pro zemní plyn.

5. Před zveřejněním závěrečných zpráv o nedostatcích v infrastruktuře síť ENTSO pro elektřinu a síť ENTSO pro zemní plyn v souladu se stanoviskem Komise upraví své zprávy o nedostatcích v infrastruktuře, přičemž náležitě zohlední stanovisko agentury.

KAPITOLA V

MOŘSKÉ ELEKTRIZAČNÍ SOUSTAVY PRO INTEGRACI OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

Článek 14

Plánování mořských elektrizačních soustav

1. Do dne 31. července 2022 členské státy s podporou Komise v rámci svých konkrétních prioritních koridorů mořských elektrizačních soustav na moři stanovených v příloze I bodě 2 a s přihlédnutím ke zvláštnostem a rozvoji v každém regionu společně vymezí množství výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, které má být využíváno v každé přímořské oblasti do roku 2050, a dohodnou se na spolupráci v tomto ohledu, s průběžnými kroky v letech 2030 a 2040, a to s ohledem na vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu, potenciál obnovitelných zdrojů na moři v každé přímořské oblasti, ochranu životního prostředí, přizpůsobení se změně klimatu a další využití moře, jakož i na cíle Unie v oblasti dekarbonizace. Tato dohoda se uzavírá písemně pro každou přímořskou oblast spojenou s územím Unie.

2. Do dne [31. července 2023] síť ENTSO pro elektřinu za účasti příslušných provozovatelů přenosových soustav, vnitrostátních regulačních orgánů a Komise a v souladu s dohodou uvedenou v odstavci 1 vypracuje a zveřejní plány rozvoje integrované sítě na moři počínaje cíli pro rok 2050 a s průběžnými kroky pro roky 2030 a 2040 pro každou přímořskou oblast v souladu s prioritními koridory mořských elektrizačních soustav uvedenými v příloze I, přičemž zohlední ochranu životního prostředí a další využití moře. Tyto plány rozvoje integrované sítě na moři budou následně každé tři roky aktualizovány.

3. Plány rozvoje integrované sítě na moři jsou slučitelné s nejnovějšími desetiletými plány rozvoje sítě pro celou Unii, aby byl zajištěn soudržný rozvoj plánování elektrizačních soustav na pevnině a na moři.

4. Síť ENTSO pro elektřinu předloží návrh plánů rozvoje integrované sítě na moři Komisi k vyjádření stanoviska.

5. Síť ENTSO pro elektřinu před zveřejněním závěrečných zpráv přizpůsobí plány rozvoje integrované sítě na moři s náležitým přihlédnutím ke stanovisku Komise a předloží je příslušným prioritním koridorům mořských elektrizačních soustav stanoveným v příloze I.

6. Aby byl zajištěn včasný rozvoj mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů, pokud síť ENTSO pro elektřinu nevypracuje plány rozvoje integrované sítě na moři podle odstavce 2 včas, vypracuje Komise na základě odborného poradenství plán rozvoje integrované sítě na moři pro každou přímořskou oblast a každý prioritní koridor mořských elektrizačních soustav stanovený v příloze I.

Článek 15

Přeshraniční sdílení nákladů v mořských elektrizačních soustavách pro energii z obnovitelných zdrojů

1. Komise prostřednictvím prováděcích aktů vypracuje zásady konkrétní metodiky analýzy nákladů a přínosů a sdílení nákladů pro zavedení plánu rozvoje integrované sítě na moři uvedeného v čl. 14 odst. 2 v souladu s dohodou uvedenou v čl. 14 odst. 1, a to jako součást pokynů uvedených v čl. 16 odst. 10. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 21 odst. 2.

2. Do dvanácti měsíců od zveřejnění zásad uvedených v odstavci 1 předloží síť ENTSO pro elektřinu za účasti příslušných provozovatelů přenosových soustav, vnitrostátních regulačních orgánů a Komise výsledky použití metodiky analýzy nákladů a přínosů a sdílení nákladů na prioritní koridory mořských elektrizačních soustav.

3. Do šesti měsíců od předložení výsledků podle odstavce 2 příslušné členské státy aktualizují svou písemnou dohodu uvedenou v čl. 14 odst. 1 o aktualizovanou společnou definici množství výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, jež má být využíváno v každé přímořské oblasti v roce 2050, s průběžnými kroky v letech 2030 a 2040 a příslušnou dohodu o spolupráci k dosažení těchto množství.

4. Do šesti měsíců od aktualizace písemných dohod podle odstavce 3 síť ENTSO pro elektřinu aktualizuje plány rozvoje integrované sítě na moři postupem stanoveným v čl. 14 odst. 2 až 5. Použije se postup podle čl. 14 odst. 6.

KAPITOLA VI

REGULAČNÍ RÁMEC

Článek 16

Umožnění investic s přeshraničními dopady

1. Účinně vynaložené investiční náklady, které vylučují náklady na údržbu, spojené s projektem společného zájmu spadajícím do kategorií stanovených v příloze II bodě 1 písm. a), b), c) a e) a s projekty společného zájmu spadajícími do kategorie stanovené v příloze II bodě 3, pokud spadají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, ponese příslušný provozovatel přenosové soustavy nebo předkladatelé projektu přenosové infrastruktury členských států, na něž bude mít projekt čistý pozitivní dopad, a uhradí je v rozsahu, který nezahrnuje tarify za překročení kapacity a jiné poplatky, uživatelé sítě prostřednictvím sazeb za přístup k síti platných v tomto nebo v těchto členských státech.

2. Ustanovení tohoto článku se použijí na projekt společného zájmu spadající do kategorií stanovených v příloze II bodě 1 písm. a), b), c) a e), pokud alespoň jeden předkladatel projektu podá příslušným vnitrostátním orgánům žádost o úhradu nákladů projektu. U projektu společného zájmu spadajícího do kategorie uvedené v příloze II bodě 3 se dle potřeby toto ustanovení použije pouze tehdy, pokud posouzení tržní poptávky již bylo provedeno a určilo, že nelze očekávat, že účinně vynaložené investiční náklady budou pokryty tarify.

Na projekty spadající do kategorie stanovené v příloze II bodě 1 písm. e) a bodě 2 se mohou ustanovení tohoto článku vztahovat, pokud alespoň jeden předkladatel projektu požádá příslušné vnitrostátní orgány o jejich použití.

Má-li projekt několik předkladatelů, příslušné vnitrostátní regulační orgány bez prodlení všechny předkladatele projektu vyzvou k tomu, aby žádost o investici podali společně v souladu s odstavcem 3.

3. U projektu společného zájmu, na který se vztahuje odstavec 1, předkladatelé projektu všechny příslušné vnitrostátní regulační orgány pravidelně informují o průběhu projektu a o nákladech a dopadech, které jsou s ním spojeny, a to alespoň jednou ročně, dokud není projekt uveden do provozu.

Jakmile projekt společného zájmu dosáhne dostatečné vyspělosti a předpokládá se, že je připraven zahájit fázi výstavby během následujících 36 měsíců, předloží předkladatelé projektu po konzultaci s

provozovateli přenosových soustav z členských států, na které má projekt významný čistý pozitivní dopad, žádost o investici. Tato žádost o investici obsahuje žádost o přeshraniční přidělení nákladů a je předložena všem příslušným vnitrostátním regulačním orgánům společně s:

a) aktualizovanou analýzou nákladů a přínosů konkrétního projektu, která je v souladu s metodikou vypracovanou podle článku 11 a zohledňuje přínosy přesahující hranice členských států, na jejichž území se projekt nachází, a to za použití stejného scénáře, jaký byl ve výběrovém řízení použit pro vypracování seznamu Unie, v němž je daný projekt společného zájmu uveden;

b) obchodním plánem hodnotícím finanční životaschopnost projektu, včetně zvoleného řešení financování a u projektu společného zájmu, který spadá do kategorie uvedené v příloze II bodě 3, s výsledky tržních testů;

c) pokud se předkladatelé projektu dohodnou, s odůvodněným návrhem na přeshraniční přidělení nákladů.

Pokud projekt předkládá více předkladatelů, předloží své žádosti o investice společně.

Po obdržení každé žádosti o investice vnitrostátní regulační orgány neprodleně předloží její kopii agentuře pro informační účely.

Vnitrostátní regulační orgány a agentura zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

4. Do šesti měsíců od data obdržení poslední žádosti o investici příslušnými vnitrostátními regulačními orgány přijmou tyto vnitrostátní regulační orgány po konzultaci s dotčenými předkladateli projektu společná koordinovaná rozhodnutí o přidělení investičních nákladů, které ponese každý provozovatel soustavy v rámci daného projektu, jakož i o jejich začlenění do tarifů. Vnitrostátní regulační orgány zahrnou do tarifů veškeré účinně vynaložené investiční náklady v souladu s přidělením investičních nákladů, které ponese každý provozovatel soustavy v souvislosti s projektem. Vnitrostátní regulační orgány poté případně posoudí, zda by v důsledku zahrnutí investičních nákladů do tarifů mohly vyvstat jakékoli problémy s cenovou dostupností.

Při přidělování nákladů zohlední vnitrostátní regulační orgány skutečné nebo očekávané:

– a) poplatky za přetížení nebo jiné poplatky;

– b) výnosy pocházející z kompenzačního mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav vytvořeného podle článku 49 nařízení (EU) č. 2019/943.

Při přeshraničním přidělování nákladů se přihlíží k hospodářským, sociálním a environmentálním nákladům a přínosům projektů v dotčených členských státech a k potřebě zajistit stabilní finanční rámec pro rozvoj projektů společného zájmu a zároveň minimalizovat potřebu finanční podpory.

Při přeshraničním přidělování nákladů usilují příslušné vnitrostátní regulační orgány po konzultaci s dotčenými provozovateli přenosových soustav o vzájemnou dohodu založenou zejména na informacích uvedených v odst. 3 písm. a) a b). Jejich posouzení vychází ze stejného scénáře, jaký byl ve výběrovém procesu použit pro vypracování seznamu Unie, v němž je daný projekt společného zájmu uveden.

Jestliže projekt společného zájmu zmírňuje negativní externality, jako jsou smyčky toků, a tento projekt společného zájmu je proveden v členském státě na počátku negativní externality, toto zmírnění se nepovažuje za přeshraniční přínos, a proto není základem pro přidělení nákladů provozovateli přenosové soustavy členských států postižených těmito negativními externalitami.

5. Vnitrostátní regulační orgány na základě přeshraničního přidělení nákladů podle odstavce 4 tohoto článku při stanovování nebo schvalování tarifů v souladu s čl. 59 odst. 1 písm. a) směrnice (EU)

2019/944 a čl. 41 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/73/ES zohlední skutečné náklady vynaložené provozovatelem přenosové soustavy či jiným předkladatelem projektu v důsledku investic, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného a strukturálně srovnatelného provozovatele.

Vnitrostátní regulační orgány agentuře neprodleně oznámí rozhodnutí o přidělení nákladů společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. V rozhodnutí o přidělení nákladů se uvedou zejména podrobné důvody, na jejichž základě byly náklady rozděleny mezi členské státy, včetně těchto:

a) vyhodnocení zjištěných dopadů, včetně dopadů týkajících se síťových tarifů, na každý dotčený členský stát;

b) hodnocení obchodního plánu uvedeného v odst. 3 písm. b);

c) regionální pozitivní externality či pozitivní externality pro celou Unii, jako je bezpečnost dodávek energie, pružnost systému, solidarita nebo inovace, které by projekt vytvořil;

d) výsledek konzultací s dotčenými předkladateli projektu.

Rozhodnutí o přidělení nákladů se zveřejní.

6. V případě, že příslušné vnitrostátní regulační orgány nedosáhnou dohody o dané žádosti o investice do šesti měsíců ode dne, kdy žádost obdržel poslední příslušný vnitrostátní regulační orgán, uvědomí o tom neprodleně agenturu.

V tom případě nebo na základě žádosti alespoň jednoho z příslušných vnitrostátních regulačních orgánů přijme agentura do tří měsíců ode dne, kdy jí byla záležitost předložena, rozhodnutí o žádosti o investice včetně přeshraničního přidělení nákladů podle odstavce 3, jakož i o nutnosti zahrnutí všech přeshraničně rozdělených nákladů na investice do tarifů.

Agentura před přijetím tohoto rozhodnutí konzultuje příslušné vnitrostátní regulační orgány a předkladatele projektu. Tříměsíční lhůta uvedená v druhém pododstavci může být v případě, že si agentura vyžádá doplňující informace, prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací.

Posouzení prováděné agenturou vychází ze stejného scénáře, jaký se ve výběrovém procesu použil pro vypracování seznamu Unie, v němž je daný projekt společného zájmu uveden.

Agentura ponechá způsob zahrnutí investičních nákladů do tarifů v souladu s předepsaným přeshraničním přidělením nákladů na příslušných vnitrostátních orgánech v okamžiku provedení rozhodnutí v souladu s vnitrostátním právem.

Rozhodnutí o žádosti o investici včetně přeshraničního přidělení nákladů se zveřejní. Použijí se čl. 25 odst. 3 a články 28 a 29 nařízení (EU) 2019/942.

7. Kopie všech rozhodnutí o přidělení nákladů předloží agentura neprodleně Komisi společně se všemi důležitými informacemi týkajícími se jednotlivých rozhodnutí. Tyto informace mohou být předloženy v souhrnné podobě. Komise zachovává důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

8. Rozhodnutí o přidělení nákladů neovlivní právo provozovatelů přenosových soustav žádat o poplatky za přístup k sítím a právo vnitrostátních regulačních orgánů tyto poplatky schvalovat v souladu s článkem 6 směrnice (EU) 2019/944, článkem 32 směrnice 2009/73/ES, čl. 18 odst. 1 a čl. 18 odst. 3 až 6 nařízení (EU) č. 2019/943 a článkem 13 nařízení (ES) č. 715/2009.

9. Tento článek se nepoužije na projekty společného zájmu, které obdržely výjimku:

a) z článků 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 směrnice 2009/73/ES podle článku 36 uvedené směrnice;

b) z čl. 19 odst. 2 a 3 nařízení (EU) 2019/943 nebo článku 6, čl. 59 odst. 7 a čl. 60 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 podle článku 63 nařízení (EU) 2019/943;

c) z pravidel oddělení nebo přístupu třetích stran podle článku 64 nařízení (EU) 2019/943 a článku 66 směrnice (EU) 2019/944 nebo

d) podle článku 17 nařízení (ES) č. 714/2009.

10. Do dne [31. prosince 2022] přijme Komise prováděcí akty obsahující závazné pokyny s cílem zajistit jednotné podmínky pro provádění tohoto článku a sdílení nákladů mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů podle čl. 15 odst. 1. Pokyny upraví zvláštní situaci projektů společného zájmu týkajících se mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů, a to začleněním zásad, jak má být jejich přeshraniční přidělování nákladů koordinováno s financováním, tržními a politickými opatřeními pro zařízení na výrobu elektřiny na moři, která jsou s nimi propojena. Při přijímání nebo změně pokynů Komise vede konzultace s agenturou ACER, s ENTSO pro elektřinu, s ENTSO pro zemní plyn, a dle potřeby jinými zúčastněnými stranami. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 21 odst. 2.

Článek 17

Pobídky

1. Pokud předkladateli projektu vzniknou vyšší rizika z hlediska rozvoje, výstavby, provozu či údržby projektu společného zájmu, který spadá do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů v porovnání s obvyklými riziky srovnatelného infrastrukturního projektu, zajistí členské státy a vnitrostátní regulační orgány poskytnutí příslušných pobídek uvedenému projektu v souladu s čl. 58 písm. f) směrnice (EU) 2019/944, čl. 41 odst. 8 směrnice 2009/73/ES, čl. 18 odst. 1 a odst. 3 až 6 nařízení (EU) č. 2019/943 a článkem 13 nařízení (ES) č. 715/2009.

První pododstavec se nepoužije, pokud projekt společného zájmu obdržel výjimku:

a) z článků 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 směrnice 2009/73/ES podle článku 36 uvedené směrnice;

b) z čl. 19 odst. 2 a 3 nařízení (EU) 2019/943 nebo výjimku z článku 6, čl. 59 odst. 7 a čl. 60 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 podle článku 63 nařízení (EU) 2019/943;

c) podle článku 36 směrnice 2009/73/ES;

d) podle článku 17 nařízení (ES) č. 714/2009.

2. Ve svém rozhodnutí o udělení pobídek podle odstavce 1 vnitrostátní regulační orgány zohledňují výsledky analýzy nákladů a přínosů na základě metodiky vypracované v souladu s článkem 11, a zejména regionální pozitivní externality či pozitivní externality pro celou Unii, které projekt přináší. Vnitrostátní regulační orgány dále analyzují konkrétní rizika vzniklá předkladatelům projektu, opatření přijatá ke zmírnění rizik a zdůvodnění rizikového profilu s ohledem na čistý pozitivní dopad projektu ve srovnání s alternativním řešením představujícím nižší riziko. Způsobilá rizika zahrnují zejména rizika spojená s novými přenosovými a přepravními technologiemi jak na souši, tak na moři, rizika spojená s nedostatečným krytím nákladů a rozvojová rizika.

3. Rozhodnutí zohlední konkrétní povahu vzniklého rizika a může udělovat pobídky zahrnující mimo jiné tato opatření:

a) předpisy upravující preventivní investice;

b) pravidla uznávání účinně vynaložených nákladů před uvedením projektu do provozu;

c) pravidla zajištění další návratnosti kapitálu investovaného v rámci daného projektu;

d) jakákoli jiná opatření, která budou považována za nutná a vhodná.

4. Do [31. dne července 2022] předloží každý vnitrostátní regulační orgán agentuře svou metodiku a kritéria, která používá při hodnocení investic do projektů energetické infrastruktury a vyšších rizik těchto projektů, ve znění aktualizovaném s ohledem na nejnovější vývoj právních předpisů, politiky, technologie a trhu. Tato metodika a kritéria rovněž výslovně řeší konkrétní rizika mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů podle přílohy II bodu 1 písm. e) a projekty, které sice mají nízké kapitálové výdaje, ale vykazují významné provozní výdaje.

5. Do dne [31. prosince 2022], po zohlednění informací obdržených podle odstavce 4 tohoto článku, usnadní agentura sdílení osvědčených postupů a předloží doporučení v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 2019/942 ohledně:

a) pobídek uvedených v odstavci 1 na základě porovnání s osvědčenými postupy vnitrostátních regulačních orgánů;

b) společné metodiky hodnocení vzniklých vyšších rizik investic do projektů energetické infrastruktury.

6. Do dne [31. března 2023] zveřejní jednotlivé vnitrostátní regulační orgány svou metodiku a kritéria, která využívají při hodnocení investic do projektů energetické infrastruktury a vyšších rizik těchto projektů.

7. Pokud opatření uvedená v odstavcích 5 a 6 nejsou dostatečná k zajištění včasného provedení projektů společného zájmu, může Komise vydat pokyny týkající se pobídek stanovených v tomto článku.

KAPITOLA VII

FINANCOVÁNÍ

Článek 18

Způsobilost projektů k finanční pomoci Unie podle nařízení (EU) ... [o Nástroji pro propojení Evropy podle návrhu COM(2018) 438]

1. Projekty společného zájmu spadající do kategorií stanovených v příloze II jsou způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na studie a finančních nástrojů.

2. Projekty společného zájmu spadající do kategorií stanovených v příloze II bodě 1 písm. a), b), c) a e) a v příloze II bodě 3, kromě projektů přečerpávacích vodních elektráren, jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují všechna následující kritéria:

a) analýza nákladů a přínosů konkrétního projektu podle čl. 16 odst. 3 písm. a) poskytuje důkaz o existenci významných pozitivních externalit, jako je zabezpečení dodávek energie, pružnost systému, solidarita nebo inovace;

b) projekt získal rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů podle článku 16 nebo v případě projektů společného zájmu spadajících do kategorie stanovené v příloze II bodě 3, které nespadají do pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů, a proto jim nebylo vydáno rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů, se projekt zaměřuje na poskytování

přeshraničních služeb, technologické inovace a zajištění bezpečnosti přeshraničního provozu sítí;

c) projekt není obchodně životaschopný podle obchodního plánu a dalších provedených hodnocení, zejména těch, která provedli potenciální investoři nebo věřitelé nebo vnitrostátní regulační orgán. Při posuzování obchodní životaschopnosti projektu je zohledněno rozhodnutí o pobídkách a jeho odůvodnění uvedené v čl. 17 odst. 2.

3. Projekty společného zájmu prováděné v souladu s postupem uvedeným v čl. 5 odst. 7 písm. d) jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, pokud splňují kritéria stanovená v odstavci 2 tohoto článku.

4. Projekty společného zájmu spadající do kategorií stanovených v příloze II bodě 1 písm. d), bodě 2 a bodě 5 jsou rovněž způsobilé k finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce, mohou-li dotčení předkladatelé projektu jednoznačně prokázat významné pozitivní externality, které projekty přinesou, jako je bezpečnost dodávek energie, pružnost systému, solidarita nebo inovace, a předloží jasné důkazy o jejich nedostatečné obchodní životaschopnosti podle analýzy nákladů a přínosů, obchodního plánu a provedených posouzení, zejména těch, která provedli potenciální investoři nebo věřitelé nebo případně vnitrostátní regulační orgán.

5. Projekty ve společném zájmu jsou začleněny k projektům společného zájmu a jsou způsobilé k finanční pomoci Unie. K finanční pomoci Unie ve formě grantů na práce jsou způsobilé pouze investice nacházející se na území Unie, které jsou součástí projektu ve společném zájmu, pokud splňují kritéria stanovená v odstavci 2 a pokud rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů podle odst. 2 písm. b) rozděluje náklady přes hranice mezi nejméně dva členské státy s významným podílem každého z těchto členských států.

Článek 19

Obecné zásady pro kritéria poskytnutí finanční pomoci Unie

Zvláštní kritéria uvedená v čl. 4 odst. 3 a ukazatele uvedené v čl. 4 odst. 5 se použijí i pro účely stanovení kritérií pro výběr k poskytnutí finanční pomoci Unie v nařízení (EU)… [o Nástroji pro propojení Evropy podle návrhu COM(2018) 438].

KAPITOLA VIII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 20

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 3 je svěřena Komisi ode dne [1. ledna 2022] na dobu sedmi let. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto sedmiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 3 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 21

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 22

Podávání zpráv a hodnocení

Nejpozději dne 31. prosince 2027 zveřejní Komise zprávu o provádění projektů společného zájmu a předloží ji Evropskému parlamentu a Radě. Tato zpráva obsahuje hodnocení:

a) pokroku dosaženého v oblasti plánování, rozvoje a výstavby projektů společného zájmu vybraných podle článku 3 a jejich uvádění do provozu, případně zpoždění v provádění a dalších nastalých obtížích;

b) finančních prostředků, které Unie vyčlení a uhradí na projekty společného zájmu v porovnání s celkovou hodnotou financovaných projektů společného zájmu;

c) pokroku dosaženého v oblasti integrace obnovitelných zdrojů energie a snížených emisí skleníkových plynů prostřednictvím plánování, rozvoje, výstavby a uvádění do provozu projektů společného zájmu vybraných podle článku 3;

d) pokroku dosaženého při plánování, rozvoji, výstavbě a uvádění do provozu mořských elektrizačních soustav pro energii z obnovitelných zdrojů a umožnění využití energie z obnovitelných zdrojů na moři;

e) v případě odvětví elektřiny a vodíku vývoje úrovně propojení mezi členskými státy, odpovídajícího vývoje cen energií, jakož i počtu případů výpadků síťové soustavy, jejich příčin a souvisejících ekonomických nákladů;

f) postupu udělování povolení a účasti veřejnosti, a to zejména:

i) celkové průměrné a maximální doby trvání povolovacího postupu u projektů společného zájmu, včetně doby trvání jednotlivých kroků v rámci postupu před podáním žádosti v porovnání s načasováním stanoveným v rámci původních milníků uvedených v čl. 10 odst. 5;

ii) míry nesouhlasu s projekty společného zájmu, zejména počet písemných námitek vznesených v průběhu veřejných konzultací a počet napadení soudní cestou;

iii) přehled osvědčených a inovativních postupů s ohledem na zapojení zúčastněných stran a zmírňování dopadů na životní prostředí v průběhu povolovacích postupů a provádění projektu, včetně přizpůsobování se změně klimatu;

iv) účinnost systémů uvedených v čl. 8 odst. 3, pokud jde o dodržování časových lhůt stanovených v článku 10;

g) v případě regulace zejména:

i) počet projektů společného zájmu, u kterých bylo vydáno rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů podle článku 16;

ii) počet a typ projektů společného zájmu, které obdržely zvláštní pobídky podle článku 17;

h) účinnosti tohoto nařízení, pokud jde o přispění k cílům v oblasti klimatu a energie stanoveným pro rok 2030 a v dlouhodobějším horizontu k dosažení klimatické neutrality do roku 2050.

Článek 23

Informace a publicita

Komise zřídí a udržuje platformu pro transparentnost, která je snadno přístupná veřejnosti prostřednictvím internetu. Platforma je pravidelně aktualizována o informace ze zpráv uvedených v čl. 5 odst. 1 a z internetových stránek uvedených v čl. 9 odst. 7. Platforma obsahuje tyto informace:

a) obecné, aktualizované informace o každém projektu společného zájmu, včetně informací zeměpisných;

b) prováděcí plán každého projektu společného zájmu podle čl. 5 odst. 1 uvedený tak, aby bylo možné kdykoli posoudit pokrok při provádění;

c) hlavní očekávané přínosy a náklady projektů s výjimkou jakýchkoli obchodně citlivých informací;

d) seznam Unie;

e) finanční prostředky vyčleněné a uhrazené Unií na každý projekt společného zájmu.

Článek 24

Přechodná ustanovení

Tímto nařízením není dotčeno udělování, pokračování nebo změna finanční podpory poskytnuté Komisí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013[47].

Článek 25

Změna nařízení (ES) č. 715/2009

[47] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy, mění zařízení (EU) č. 913/2010 a zrušují nařízení (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010, Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 129.

V čl. 8 odst. 10 nařízení (ES) č. 715/2009 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Každé dva roky síť ENTSO pro zemní plyn přijme a zveřejní plán rozvoje sítě pro celou Unii uvedený v odst. 3 písm. b). Plán rozvoje sítě pro celou Unii zahrnuje vytváření modelů integrované sítě, včetně vodíkových sítí, vypracovávání scénářů, výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě a posouzení odolnosti soustavy.“

Článek 26

Změna směrnice 2009/73/ES

V čl. 41 odst. 1 směrnice 2009/73/ES se doplňuje písmeno v), které zní:

„v) plnit povinnosti stanovené v článku 3, čl. 5 odst. 7, v článcích 14, 15, 16 a 17 [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2020) 824].“

Článek 27

Změna směrnice (EU) 2019/944

V čl. 59 odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 se doplňuje písmeno zz), které zní:

„zz) plnit povinnosti stanovené v článku 3, čl. 5 odst. 7, v článcích 14, 15, 16 a 17 [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2020) 824].“

Článek 28

Změna nařízení (EU) 2019/943

V nařízení (EU) 2019/943 v článku 48 se první věta nahrazuje tímto:

„Plán rozvoje sítě pro celou Unii uvedený v čl. 30 odst. 1 písm. b) zahrnuje vytváření modelů integrované sítě, včetně vypracovávání scénářů a posouzení odolnosti soustavy. Je plně v souladu s evropským posouzením zdrojové přiměřenosti vypracovaným podle článku 23.“

Článek 29

Změna nařízení (EU) 2019/942

V článku 11 nařízení (EU) 2019/942 se písmena c) a d) nahrazují tímto:

„c) plní povinnosti stanovené v článku 5, čl. 11 odst. 2, čl. 11 odst. 8, čl. 11 odst. 9, čl. 11 odst. 10, článcích 12, 13 a v čl. 17 odst. 5 a v příloze III bodě 12 [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2020) 824];

d) přijímá rozhodnutí o schválení doplňkových změn metodik analýzy nákladů a přínosů podle čl. 11 odst. 6 a žádostí o investice, včetně přeshraničního přidělení nákladů podle čl. 16 odst. 6 [nařízení TEN-E podle návrhu COM(2020) 824].“

Článek 30

Zrušení

Nařízení (EU) č. 347/2013 se s platností od [1. ledna 2022 zrušuje]. Dle tohoto nařízení nevznikají žádná práva ve vztahu k projektům uvedeným v přílohách nařízení (EU) č. 347/2013.

Článek 31

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne [1. ledna 2022].

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*předseda*
[...]	*[...]*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ „AGENTURY“

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013.

1.2. Příslušné oblasti politik

Oblast politiky: I. Jednotný trh, inovace a digitální agenda

Činnost: 02. Evropské strategické investice

1.3. Návrh se týká

☐ **nové akce**

☐ **nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci**[48]

☒ **prodloužení stávající akce**

☐ **sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci**

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

Obecným cílem iniciativy je usnadnit včasný rozvoj dostatečných energetických infrastruktur v celé Unii a v jejím sousedství, aby bylo možné splnit cíle Unie v oblasti energetiky a klimatu v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, zejména pokud jde o cíle do roku 2030/2050, a to včetně cíle klimatické neutrality, jakož i integrace trhu, konkurenceschopnosti a bezpečnosti dodávek energie při nejnižších nákladech pro spotřebitele a podniky.

1.4.2. Specifické cíle

Specifické cíle

1) umožnit určení přeshraničních projektů a investic v celé Unii a se sousedními zeměmi nezbytných pro transformaci energetiky a dosažení cílů v oblasti klimatu;

2) zlepšit plánování infrastruktury pro integraci energetického systému a mořských elektrizačních soustav;

3) zkrátit povolovací řízení pro projekty společného zájmu, aby nedocházelo ke zpožděním u projektů, které usnadňují transformaci energetiky;

4) zajistit vhodné využívání nástrojů pro sdílení nákladů a regulačních pobídek.

[48] Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

Specifický cíl 1:

Provádění projektů společného zájmu, které podporují dosažení cíle klimatické neutrality tím, že umožňují integraci obnovitelných zdrojů energie.

Specifický cíl 2:

Dosáhnout významného nárůstu využívání energie z obnovitelných zdrojů na moři.

Specifický cíl 3:

Evropský přístup k plánování infrastruktury vodíkových sítí.

Specifický cíl 4:

Omezit zpoždění při provádění projektů společného zájmu.

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Specifický cíl 1:

Počet a typy projektů společného zájmu v rámci vymezených prioritních koridorů / tematických oblastí: menší omezování energie z obnovitelných zdrojů; do roku 2026 zdvojnásobení počtu projektů v oblasti inteligentních elektrických rozvodných sítí oproti současné úrovni.

Specifický cíl 2:

Počet projektů společného zájmu: do roku 2026 nejméně deset projektů společného zájmu na podporu využití energie z obnovitelných zdrojů na moři.

Specifický cíl 3:

Počet projektů společného zájmu: do roku 2026 nejméně pět projektů společného zájmu v oblasti vodíku.

Specifický cíl 4:

Průměrná a maximální celková doba trvání povolovacích postupů u projektů společného zájmu: snížit podíl projektů společného zájmu, které jsou v daném roce zpožděny oproti původně plánovanému datu uvedení do provozu.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

Nařízení o transevropských energetických sítích (TEN-E), které bylo přijato v roce 2013, stanoví pravidla pro včasný rozvoj a interoperabilitu transevropských energetických sítí, aby se dosáhlo cílů v oblasti energetické politiky uvedených ve Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU), kterými je zajistit fungování vnitřního trhu s energií a bezpečnost dodávek energie v Unii a podporovat energetickou účinnost, úsporu energie, rozvoj nových a obnovitelných forem energie a propojení energetických sítí. Nařízení TEN-E zavádí rámec pro spolupráci členských států a příslušných zúčastněných stran v regionálním prostředí za účelem rozvoje lépe propojených energetických sítí s cílem propojit regiony, které jsou v současnosti

izolovány od evropských trhů s energií, posílit stávající přeshraniční propojení a napomoci integraci energie z obnovitelných zdrojů.

Transevropská energetická síť (TEN-E) je tedy ústředním nástrojem rozvoje vnitřního trhu s energií a je nezbytná pro dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu. K dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a vyšší míry snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 Evropa potřebuje integrovanější energetický systém založený na vyšší míře elektrifikace na základě obnovitelných zdrojů a na dekarbonizaci plynárenského odvětví. Nařízení TEN-E může zajistit, aby rozvoj energetické infrastruktury Unie podporoval potřebnou transformaci energetiky.

Ačkoli cíle stávajícího nařízení zůstávají z velké části platné, jejich zaměření na cíle pro roky 2020/2030 je třeba posílit, aby odráželo nové politické souvislosti a cíl klimatické neutrality do roku 2050 v rámci Zelené dohody pro Evropu. Vedle nových politických souvislostí a cílů byl v posledním desetiletí rychlý i technologický rozvoj. Tento pokrok by měl být zohledněn v kategoriích infrastruktury, na něž se vztahuje nařízení, v kritériích pro výběr projektů společného zájmu, jakož i v prioritních koridorech a tematických oblastech.

Vedle úkolů, které již spadají do její působnosti podle nařízení o agentuře ACER, vede tato iniciativa k tomu, aby byl agentuře ACER svěřen mandát plnit další úkoly, a to konkrétně:

– vypracovat rámcové pokyny pro vymezení a vedení sítě ENTSO pro elektřinu a sítě ENTSO pro zemní plyn při přípravě jejich scénářů,

– schválit postupné zlepšování metodik nákladů a přínosů vypracovaných sítí ENTSO pro elektřinu a sítí ENTSO pro zemní plyn.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

Důvody pro opatření na evropské úrovni (*ex ante*)

Energetická přenosová infrastruktura (včetně propojené mořské elektrizační soustavy a inteligentní síťové infrastruktury) má evropskou přidanou hodnotu vzhledem ke svým přeshraničním dopadům a je nezbytná pro dosažení klimaticky neutrálního energetického systému. Pro rozvoj přeshraniční energetické infrastruktury je nezbytný rámec regionální spolupráce mezi členskými státy. Předpisy a opatření jednotlivých členských států nejsou dostatečné k realizaci těchto projektů infrastruktury jako celku.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota na úrovni Unie (*ex post*)

Vnitřní trh s energií je založen na přeshraničních propojovacích vedeních, jejichž rozvoj vyžaduje spolupráci dvou nebo více členských států; prostřednictvím spolupráce tato iniciativa podpoří nákladově efektivnější a účinnější přístup k rozvoji odpovídající přeshraniční infrastruktury a dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky s nejnižšími náklady pro spotřebitele a podniky.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Hodnocení stávajícího nařízení TEN-E ukázalo, že toto nařízení účinně zlepšilo integraci sítí členských států, podnítilo obchod s energií, a tím přispělo ke konkurenceschopnosti Unie, jak dokládají důkazy o cílech propojení a cenách energie a jejich sbližování v celé Unii. Projekty společného zájmu v oblasti elektřiny, a zejména zemního plynu, významně přispěly k

bezpečnosti dodávek energie jako hlavní kontextuální faktor návrhu nařízení TEN-E. Pokud jde o plyn, je infrastruktura nyní dobře propojena a odolnost dodávek se od roku 2013 podstatně zlepšila. Regionální spolupráce v regionálních skupinách a prostřednictvím přeshraničního přidělování nákladů je důležitým faktorem provádění projektů. V mnoha případech však přeshraniční přidělování nákladů nevedlo ke zmenšení mezery ve financování projektu, jak bylo zamýšleno. Povolovací řízení sice byla zkrácena, v některých případech však přetrvávají zdlouhavá povolovací řízení. Základní důvody souvisejí především s vnitrostátním prováděním a nespadají do oblasti působnosti nařízení TEN-E, existují však prvky, které lze zlepšit. Finanční pomoc z Nástroje pro propojení Evropy představovala důležitý faktor, granty na studie pomohly projektům snížit rizika v raných fázích vývoje, zatímco granty na práce podpořily projekty se zaměřením na hlavní problematická místa, která nemohlo dostatečně vyřešit tržní financování.

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Iniciativa přispěje k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, počínaje 55% snížením emisí skleníkových plynů do roku 2030, což je klíčový klimatický cíl Zelené dohody pro Evropu, kterou předložila Komise Ursuly von der Leyenové v prosinci 2019. Tato iniciativa stanoví kritéria způsobilosti k finanční pomoci z Nástroje pro propojení Evropy na projekty společného zájmu a přispívá k plnění cílů VFR na období 2021–2027, včetně začleňování oblasti klimatu.

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Velká většina rozpočtových důsledků tohoto návrhu je řešena v legislativním finančním výkazu návrhu nařízení, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy. Konkrétní rozpočtový dopad této iniciativy je omezen na zdroje nezbytné k tomu, aby agentura ACER mohla plnit svůj dodatečný mandát. V posouzení dopadů byly hodnoceny různé možnosti, jak dosáhnout cíle lepšího plánování infrastruktury pro integraci energetického systému. Upřednostňovanou možností je nákladově nejefektivnější přístup.

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☐ **Časově omezená doba trvání**

– ☐ návrh/iniciativa s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,

– ☐ finanční dopad od RRRR do RRRR

☒ **Časově neomezená doba trvání**

– Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,

– poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení[49]

☒ **Přímé řízení** Komisí prostřednictvím

– ☐ výkonných agentur

☐ **Sdílené řízení** s členskými státy

☐ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),

☐ EIB a Evropský investiční fond,

☐ subjekty uvedené v článcích 70 a 71,

☐ veřejnoprávní subjekty,

☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém poskytují dostatečné finanční záruky,

☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství soukromého a veřejného sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,

☐ osoby pověřené prováděním zvláštních činností v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.

Poznámky

nepoužije se

[49] Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Nadále platí postupy pravidelného podávání zpráv a sledování, které existují v rámci stávajícího rámce TEN-E, jako je zpráva agentury ACER pro regionální skupiny. Kromě toho agentura ACER zveřejňuje všechny výstupy svých úkolů na svých internetových stránkách.

Velká většina rozpočtových důsledků tohoto návrhu je řešena v legislativním finančním výkazu návrhu nařízení, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy. Podle navrhovaného nařízení o Nástroji pro propojení Evropy bude zaveden revidovaný výkonnostní rámec s cílem sledovat plnění cílů programu a jeho přínos k politickým cílům Unie. V oblasti energetiky se ukazatele pro sledování provádění a pokroku programu budou týkat zejména přínosu k propojení a integraci trhů, bezpečnosti dodávek energie a udržitelnému rozvoji na základě umožnění dekarbonizace díky většímu rozšíření energie z obnovitelných zdrojů v energetických systémech, jakož i přeshraniční spolupráce v oblasti obnovitelných zdrojů energie.

Dodatečné úkoly, které má agentura ACER řídit, přispějí k zajištění toho, aby byly splněny cíle iniciativy, zejména lepší plánování infrastruktury pro integraci energetického systému a určení přeshraničních projektů a investic v celé Unii a se sousedními zeměmi, které jsou nezbytné pro dosažení cílů v oblasti transformace energetiky a klimatu.

Kromě zavedených zvláštních postupů pro podávání zpráv a sledování podle nařízení TEN-E pracují všechny agentury Unie v rámci přísného systému sledování, který zahrnuje oddělení interního auditu, útvar interního auditu Komise, správní radu agentury ACER, Účetní dvůr a rozpočtový orgán. Tento systém stanovilo zakládající nařízení ACER z roku 2009 a systém bude použitelný i nadále.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

Velká většina rozpočtových důsledků tohoto návrhu je řešena v legislativním finančním výkazu návrhu nařízení, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy. Přidělení dodatečných úkolů agentuře ACER však vyžaduje dodatečné zdroje, které odpovídají 1 FTE. To je odůvodněno prací, která je nutná k vypracování nových rámcových pokynů, které vymezí scénáře sítě ENTSO pro elektřinu a sítě ENTSO pro zemní plyn a povedou tyto sítě při jejich vypracovávání, a posouzení postupného zlepšování metodik pro náklady a přínosy sítě ENTSO pro elektřinu a sítě ENTSO pro zemní plyn. Tyto úkoly vyžadují, aby byly v rámci agentury ACER vybudovány a udržovány zvláštní odbornosti.

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

Zjištěnými riziky pro výdaje vynaložené v rámci Nástroje pro propojení Evropy a souvisejícími kontrolami pro zmírňování rizik se zabývá legislativní finanční výkaz k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy a zrušují nařízení (EU) č. 1316/2013 a (EU) č. 283/2014.

Pokud jde o dodatečné úkoly svěřené agentuře ACER, nebyla zjištěna žádná konkrétní rizika. Dodatečné zdroje, které má agentura ACER k dispozici, budou pokryty systémem vnitřní

kontroly agentury ACER, který je v souladu s příslušnými mezinárodními normami a zahrnuje zvláštní kontroly za účelem předcházení střetu zájmů a zajištění ochrany oznamovatelů.

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

Posouzením nákladů na kontrolu a rizika chyb souvisejících s výdaji vynaloženými v rámci Nástroje pro propojení Evropy se zabývá legislativní finanční výkaz k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy.

GŘ pro energetiku má strategii dohledu, která se vztahuje na činnosti agentury ACER. Náklady na kontrolu dodatečných úkolů svěřených agentuře ACER budou posuzovány podle rizikového profilu agentury a podle potřeby sledování činností agentury a dohledu nad nimi. Omezený rozsah těchto dodatečných činností by však neměl mít významný dopad na náklady na kontrolu agentury. V posledních pěti letech (2015–2019) zůstaly náklady na kontrolu agentury ACER ve srovnání s výší příspěvku Unie poměrně stabilní, a to v rozmezí od 1,2 % do 2 %.

Vzhledem k tomu, že rozpočtový dopad je omezen na poskytnutí dodatečných zdrojů, očekává se, že riziko chyb zůstane pod hranicí 2 % celkových výdajů po celou dobu trvání programu.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Komise zajistí, aby byla zavedena vhodná opatření, která zajistí, že při provádění činností budou finanční zájmy Unie chráněny uplatněním preventivních opatření proti podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním.

GŘ pro energetiku má svou zvláštní strategii proti podvodům, která bude aktualizována do konce roku 2020 v návaznosti na revizi strategie Komise proti podvodům v dubnu 2019 (COM(2019) 196).

Opatření přijatá k předcházení podvodům a nesrovnalostem u projektů financovaných z Nástroje pro propojení Evropy jsou uvedena v legislativním finančním výkazu k návrhu nařízení, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy.

Agentura ACER revidovala svou strategii boje proti podvodům na základě posouzení rizik podvodů, jimž by agentura mohla být vystavena při plnění svého mandátu. Agentura ACER spolupracuje s útvary Komise v záležitostech týkajících se předcházení podvodům a nesrovnalostem. Komise zajistí, aby tato spolupráce pokračovala a byla posílena. Agentura ACER dále v roce 2018 přijala pokyny pro řešení střetu zájmů.

Ustanovení týkající se ochrany finančních zájmů Unie jsou obsažena v článku 26 návrhu nařízení, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP[50]	zemí ESVO[51]	kandidátských zemí[52]	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
I. Jednotný trh, inovace a digitální agenda	02 10 06 ACER	RP	ANO	NE	NE	NE

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b)

[50] RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

[51] ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

[52] Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

						finančního nařízení
	[XX.YY.YY.YY]		ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	Číslo	Rozpočtová položka 1A

ACER (pouze nové úkoly)			**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**CELKEM**
Hlava 1:	Závazky	(1)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	**0,889**
	Platby	(2)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	**0,889**
Hlava 2:	Závazky	(1a)							
	Platby	(2a)							
Hlava 3:	Závazky	(3a)							
	Platby	(3b)							
CELKEM prostředky pro ACER	Závazky	=1+1a +3a	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	**0,889**
	Platby	=2+2a +3b	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	**0,889**

Okruh víceletého finančního rámce	**5**	„Správní výdaje“

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**		**CELKEM**
GŘ: pro energetiku, dohled pouze pro nové úkoly									
• Lidské zdroje		0	0	0	0	0	0		**0**
• Ostatní správní výdaje		0	0	0	0	0	0		**0**
GŘ pro energetiku CELKEM	Prostředky	0	0	0	0	0	0		**0**

CELKEM prostředky z OKRUHU 5 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	0	0	0	0	0	0		**0**

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**		**CELKEM**
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 5 víceletého finančního rámce	Závazky	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		**0,889**
	Platby	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		**0,889**

3.2.2. Odhadovaný dopad na prostředky [subjektu]

– ☒ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.

– ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy ⇩			Rok **N**		Rok **N+1**		Rok **N+2**		Rok **N+3**		Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)						**CELKEM**	
	VÝSTUPY																	
	Druh[53]	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1[54]…																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 1																		
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 …																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 2																		
CELKOVÉ VÝDAJE																		

[53] Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

[54] Popsaný v bodě 1.4.2. „Specifické cíle…“.

3.2.3. Odhadovaný dopad na lidské zdroje agentury ACER

3.2.3.1. Shrnutí

– ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.

– ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**		**CELKEM**
Dočasní zaměstnanci (třídy AD)*	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		**0,889**
Dočasní zaměstnanci (třídy AST)								
Smluvní zaměstnanci								
Vyslaní národní odborníci								
CELKEM	**0,077**	**0,156**	**0,159**	**0,162**	**0,166**	**0,169**		**0,889**

* Na základě průměrných nákladů ve výši 150 000 EUR na dočasného zaměstnance (třída AD) a na základě roční míry inflace ve výši 2 %

Požadavky na zaměstnance (FTE):

	2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**		**CELKEM**
Dočasní zaměstnanci (třídy AD)	1	1	1	1	1	1		
Dočasní zaměstnanci (třídy AST)								
Smluvní zaměstnanci								
Vyslaní národní odborníci								
CELKEM	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**		

Nábor je plánován na druhou polovinu roku 2022 s cílem připravit provádění nařízení. K přijetí nařízení by mělo dojít pokud možno v polovině roku 2022. Pro rok 2022 se proto bere v úvahu pouze 50 % průměrných nákladů.

Vyrovnání rozpočtu požadovaného na pokrytí navýšení lidských zdrojů v agentuře ACER bude provedeno snížením rozpočtu energetického programu Nástroje pro propojení Evropy (Nástroj pro propojení Evropy – energetika) v témže okruhu o stejnou částku.

3.2.3.2. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů mateřského GŘ.

– ☒ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.

– ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v celých číslech (nebo zaokrouhlete nejvýše na jedno desetinné místo)

		Rok **N**	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
• **Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)**								
XX 01 01 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)								
XX 01 01 02 (při delegacích)								
XX 01 05 01 (v nepřímém výzkumu)								
10 01 05 01 (v přímém výzkumu)								
• **Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)**[55]								
XX 01 02 01 (SZ, VNO, ZAP z „celkového rámce“)								
XX 01 02 02 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)								
XX 01 04 ***rr***[56]	– v ústředí[57]							
	– při delegacích							
XX 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)								
10 01 05 02 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)								
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)								
CELKEM								

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Návrh nevyžaduje žádné dodatečné lidské zdroje v GŘ. Jeho provádění a sledování budou provádět zaměstnanci, kteří již byli přiděleni na politiku nařízení TEN-E v GŘ pro energetiku.

55 SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

56 Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

57 Zejména na strukturální fondy, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský rybářský fond.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přídělu, který lze řídícímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	
Externí zaměstnanci	

Popis výpočtu nákladů na jednotky FTE by měl být zahrnut v oddíle 3 přílohy V.

3.2.4. Soulad se stávajícím víceletým finančním rámcem

– ☒ Návrh/podnět je v souladu se stávajícím víceletým finančním rámcem.

– ☐ Návrh/podnět si vyžádá úpravu příslušného okruhu víceletého finančního rámce.

Upřesněte požadovanou úpravu, příslušné rozpočtové položky a odpovídající částky.
nepoužije se

– ☐ Návrh/podnět vyžaduje použití nástroje pružnosti nebo změnu víceletého finančního rámce[58].

Upřesněte požadovanou úpravu, příslušné rozpočtové položky a odpovídající částky.
nepoužije se

3.2.5. Příspěvky třetích stran

– Návrh/podnět nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

– Návrh/podnět počítá se spolufinancováním podle následujícího odhadu:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok **N**	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

[58] Viz články 11 a 17 nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období let 2014–2020.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

– ☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

– ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:

☐ dopad na vlastní zdroje

☐ dopad na různé příjmy

☐ uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu[59]						
		Rok **N**	Rok **N+1**	Rok **N+2**	Rok **N+3**	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)		
Článek …….								

U účelově vázaných různých příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Upřesněte způsob výpočtu dopadu na příjmy.

[59] Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.